1.10 PROBLEME (CAPITOLUL 1)

- 1. Imaginaţi-vă că v-aţi dresat câinele St. Bernard, pe nume Bernie, ca, în locul clasicei sticle cu rom, să poarte o cutie cu trei benzi de 8 mm. (Când ţi se umple discul, respectiva cutie reprezintă o urgenţă.) Aceste benzi conţin fiecare câte 7 gigabytes. Câinele poate călători până la dvs., oriunde v-aţi afla, cu 18 km/h. Pentru ce ordin de distanţe are Bernie o viteză mai mare de transmisie a datelor decât o linie a cărei viteză de transfer (fără supraîncărcare) este de 150 Mbps?
- 2. O alternativă la un LAN este pur şi simplu un mare sistem, cu divizarea timpului cu terminale pentru toţi utilizatorii. Prezentaţi două avantaje ale unui sistem client-server care foloseşte un LAN.
- 3. Performanţa unui sistem client-server este influenţată de doi factori ai reţelei: lărgimea de bandă (câţi biţi poate transporta într-o secundă) şi latenţa (câte secunde durează transferul primului bit de la client la server). Daţi un exemplu de reţea care are şi lărgime de bandă ridicată şi latenţă mare. Apoi daţi un exemplu de reţea cu lărgime de bandă scăzută şi latenţă mică.
- 4. Pe lângă lărgime de bandă şi latență, ce alt parametru este necesar pentru a caracteriza calitatea serviciilor oferite de o rețea folosită pentru trafic de voce digitizată?
- 5. Un factor de întârziere al unui sistem memorează-şi-retransmite cu comutare de pachete este cât de mult timp ia operația de stocare și retrimitere a unui mesaj printr-un comutator. Dacă timpul de comutare este de 10 µs, este acesta un factor important în răspunsul unui sistem client-server în care clientul este în New York și serverul în California? Presupuneți că viteza de propagare a semnalului printr-un fir de cupru sau prin fibra optică ar fi de 2/3 din viteza luminii în vid.
- 6. Un sistem client-server folosește o rețea-satelit, cu satelitul amplasat la o înălțime de 40.000 km. În cazul optim, care este întârzierea cu care vine răspunsul la o cerere?
- 7. În viitor, când toată lumea va avea acasă un terminal conectat la o rețea de calculatoare, vor deveni posibile referendumuri publice imediate pe subiecte de legislație importante. În ultimă instanță ar putea fi chiar eliminate parlamentele, pentru a lăsa voința poporului să se exprime direct. Aspectele pozitive ale unei astfel de democrații directe sunt destul de evidente; discutați unele din aspectele negative.
- 8. O colecţie de cinci rutere trebuie să fie conectată într-o subreţea punct-la-punct. Între două rutere proiectanţii pot instala o linie de mare viteză, o linie de viteză medie, o linie de viteză scăzută sau nici o linie. Dacă generarea şi examinarea fiecărei topologii pe calculator durează 100 ms, cât timp va dura examinarea tuturor topologiilor pentru a o găsi pe cea care se potriveşte cel mai bine cu încărcarea prevăzută?
- 9. Un grup de 2n -1 rutere sunt interconectate într-un arbore binar centralizat, cu un ruter în fiecare nod al arborelui. Ruterul i comunică cu ruterul j trimiţând un mesaj rădăcinii arborelui. Rădăcina trimite apoi mesajul înapoi în jos până la j. Deduceţi o expresie aproximativă pentru numărul mediu de salturi pe mesaj în cazul unui număr n mare, presupunând că toate perechile de rutere sunt la fel de probabile.
- 10. Un dezavantaj al unei subrețele cu difuzare este risipa de capacitate datorată multiplelor gazde care încearcă să acceseze canalul în același timp. Ca un exemplu simplist, să presupunem că timpul este împărțit în intervale discrete și fiecare din cele n gazde încearcă să utilizeze canalul cu probabilitatea p în timpul fiecărui interval. Ce fracțiune din intervale se pierde datorită coliziunilor?

- 11. Care sunt două din motivele utilizării protocoalelor organizate pe niveluri?
- 12. Președintelui Companiei de Vopsele Speciale îi vine ideea să lucreze împreună cu un producător local de bere în scopul de a produce o cutie de bere invizibilă (ca o măsură anti-gunoi). Președintele comandă departamentului său juridic să analizeze ideea, iar acesta cere ajutorul, la rândul său, departamentului de ingineri. Ca rezultat, inginerul șef îl cheamă pe inginerul-șef de la cealaltă firmă pentru a discuta aspectele tehnice ale proiectului. Apoi, inginerii prezintă un raport către departamentele juridice respective, iar acestea aranjează prin telefon aspectele legale. În final, cei doi președinți de firme discută partea financiară a afacerii. Este acesta un exemplu de protocol multinivel în sensul modelului OSI?6. Care sunt adresele SAP în cazul difuzării radio FM ?
- 13. Care este principala diferență între comunicarea fără conexiuni şi comunicarea orientată pe conexiuni?
- 14. Două rețele furnizează, fiecare, servicii orientate pe conexiuni sigure. Una din ele oferă un flux sigur de octeți, iar cealaltă oferă un flux sigur de mesaje. Sunt acestea identice? Dacă da, de ce se face această distincție? Dacă nu, exemplificați prin ce diferă.
- 15. Ce înseamnă "negociere" atunci când se discută protocoalele de rețea? Dați un exemplu.
- 16. În fig. 1-19 este prezentat un serviciu. Există şi servicii implicite în această figură? Dacă da, unde? Dacă nu, de ce nu?
- 17. În unele rețele, nivelul legătură de date tratează erorile de transmisie, solicitând retransmiterea cadrelor deteriorate. Dacă probabilitatea de a se strica un cadru este p, care este numărul mediu de transmisii necesare pentru a trimite un cadru, în cazul în care confirmările nu se pierd niciodată?
- 18. Care dintre nivelurile OSI se ocupă de fiecare din următoarele sarcini:
- a) Descompunerea fluxului de biţi transmişi în cadre.
- b) Determinarea traseului care trebuie folosit în subrețea.
- c) TDPU-rile încapsulează pachete sau invers? Discuţie.
- 19. Dacă unitățile de date schimbate la nivelul legătură de date se numesc cadre și unitățile de date schimbate la nivelul rețea se numesc pachete, pachetele încapsulează cadre sau cadrele încapsulează pachete? Explicați răspunsul dat.
- 20. Un sistem are o ierarhie de protocoale organizată pe n niveluri. Aplicaţiile generează mesaje de lungime M octeţi. La fiecare nivel este adăugat un antet de h octeţi. Ce fracţiune din lăţimea benzii reţelei este ocupată de antete?
- 21. Prezentaţi două aspecte comune modelului de referinţă OSI şi modelului de referinţă TCP/IP. Prezentaţi apoi două aspecte prin care modelele diferă.
- 22. Care este principala deosebire între TCP și UDP?

- 23. Subrețeaua din fig. 1-25(b) a fost proiectată pentru a putea rezista unui război nuclear. Câte bombe ar fi necesare pentru a partiționa nodurile sale în două seturi complet deconectate? Presupuneți că orice bombă distruge un nod și toate legăturile conectate cu el.
- 24. Internet-ul își dublează dimensiunea o dată la aproximativ 18 luni. Deși nimeni nu știe cu siguranță, se estimează numărul gazdelor la 100 de milioane în 2001. Folosiți aceste date pentru a calcula numărul de gazde Internet prevăzut pentru anul 2010. Puteți crede acest scenariu? Explicați de
- 25. La transferul unui fișier între două calculatoare există (cel puţin) două strategii de confirmare. Conform primei strategii, fișierul este descompus în pachete care sunt confirmate individual de către server, dar transferul de fișiere pe ansamblu nu este confirmat. În a doua strategie, pachetele nu sunt confirmate individual, dar la sfârșit este confirmat întregul fișier. Discutaţi aceste două abordări.
- 26. De ce folosește ATM-ul celule mici, de lungime fixă?

ce da sau de ce nu.

- 27. Cât de lung era un bit în standardul original 802.3 măsurat în metri? Folosiți viteza de transmisie de 10 Mbps şi presupuneți că viteza de transmisie prin cablu coaxial este de 2/3 din viteza de propagare a luminii în vid.
- 28. O imagine are 1024 x 768 pixeli şi reţine câte 3 octeţi pentru fiecare pixel. Presupuneţi că imaginea este necomprimată. Cât durează transmisia ei pe un canal de modem de 56 Kbps ? Dar printr-un modem de cablu de 1 Mbps? Dar prin Ethernet la 10 Mbps? Dar prin Ethernet la 100 Mbps ?
- 29. Ethernet-ul şi reţelele fără fir au unele asemănări şi deosebiri. O proprietate a Ethernet-ului este aceea că un singur cadru poate fi transmis la un moment dat pe mediu. Are şi 802.11 această proprietate? Discutați răspunsul dat.
- 30. Rețelele fără fir sunt ușor de instalat, ceea ce le face mai ieftine, deoarece de cele mai mult ori operația de instalare depășește semnificativ costul echipamentelor. Totuși, aceste rețele au și unele dezavantaje. Numiți două dintre ele.
- 31. Prezentaţi două avantaje şi două dezavantaje ale existenţei standardelor internaţionale pentru protocoalele de reţea.
- 32. Atunci când un sistem dispune de o parte permanentă și de o parte detașabilă, de exemplu un cititor de CD-uri și un CD-ROM, este important ca sistemul să fie standardizat, astfel ca diferite firme să poată realiza atât părțile permanente cât și cele mobile și ca ele să se potrivească fără

probleme. Daţi trei exemple din afara industriei de calculatoare unde există astfel de standarde internaţionale. Indicaţi apoi trei domenii din afara industriei de calculatoare unde nu există astfel de standarde.

- 33. Alcătuiți o listă de activități pe care le faceți zilnic și în care sunt implicate rețele de calculatoare. Cum ar fi viața voastră alterată dacă aceste rețele ar fi deconectate la un moment dat ?
- 34. Descoperiți ce rețele sunt utilizate în școala sau la locul de muncă. Descrieți tipurile de rețele, topologiile și metodele de comutare folosite acolo.
- 35. Programul ping vă permite să trimiteţi un pachet de test la o locaţie dată pentru a vedea cât de mult durează până când acesta ajunge acolo şi înapoi. Încercaţi să folosiţi ping pentru a vedea cât de mult durează transferul pachetului între locul în care vă găsiţi şi alte câteva locuri cunoscute. Din aceste date, calculaţi timpul de tranzit într-o sigură direcţie în funcţie de distanţă. Este bine să folosiţi universităţile deoarece locaţiile serverelor lor sunt cunoscute foarte bine. De exemplu, berkley.edu este în Berkley, California, mit.edu este în Cambridge, Massachusetts, vu.nl este în Amsterdam, Olanda, www.usyd.edu.au este în Sydney, Australia şi www.uct.ac.za este în Cape Town, Africa de Sud.
- 36. Vizitaţi situl Web al IETF, www.ietf.org pentru a vedea ce mai fac. Alegeţi un proiect care vă place şi scrieţi un raport de jumătate de pagină despre problemă şi despre o soluţie propusă.
- 37. Standardizarea este foarte importantă în lumea reţelelor. ITU şi ISO sunt principalele organizaţii oficiale de standardizare. Vizitaţi siturile lor Web, www.itu.org şi www.iso.org, respectiv, şi aflaţi despre munca lor de standardizare. Scrieţi un scurt raport despre tipurile de lucruri pe care le-au standardizat.
- 38. Internet-ul este alcătuit dintr-un mare număr de rețele. Aranjarea lor determină topologia Internet-ului. O importantă cantitate de informații despre topologia Internet-ului este disponibilă online. Folosiți un motor de căutare pentru a afla mai multe despre acest subiect și scrieți un scurt raport care să rezume informațiile pe care le-ați găsit.

2.9 PROBLEME (CAPITOLUL 2)

- 1. Calculați coeficienții Fourier pentru funcția f(t) = t, $(0 \le t \le 1)$.
- 2. Un canal de 4 KHz, fără zgomot, este eșantionat la fiecare 1 msec. Care este rata maximă de transfer a datelor?
- 3. Canalele de televiziune au o lățime de 6 MHz. Câți biţi/sec pot fi transmişi dacă se folosesc semnale digitale pe patru niveluri? Consideraţi cazul unui canal fără zgomot.
- 4. Dacă un semnal binar este transmis pe un canal de 3 KHz al cărui raport semnal-zgomot este de 20dB, care este rata maximă de transfer a datelor ce se poate realiza?
- 5. Ce raport semnal-zgomot este necesar pentru a pune o purtătoare T1 pe o linie de 50 KHz?
- 6. Care este diferența dintre o stea pasivă și un repetor activ într-o rețea pe fibră optică?
- 7. Care este lărgimea de bandă existentă în 0,1 microni de spectru la o lungime de undă de 1 micron?
- 8. Se dorește să se transmită prin fibră optică o secvență de imagini de pe ecranul calculatorului. Ecranul are 480 x 640 pixeli, fiecare pixel având 24 biţi. Există 60 imagini ecran pe secundă. Ce lăţime de bandă este necesară şi care este lungimea de undă necesară pentru această bandă la 1,30 microni?
- 9. Teorema lui Nyquist este adevărată şi pentru fibra optică sau numai pentru cablul de cupru? 10. În fig. 2-6 banda din partea stângă este mai îngustă decât celelalte. De ce?
- 11. Deseori, antenele radio funcționează cel mai bine atunci când diametrul antenei este egal cu lungimea de undă a undei radio. Antenele rezonabile au între 1 cm și 5 m în diametru. Ce domeniu de frecvență acoperă acestea?
- 12. Atenuarea multi-căi este maximizată atunci când două raze sosesc cu un defazaj de 180 grade. Cât de mare trebuie să fie diferenţa de drum pentru a maximiza atenuarea în cazul unei legături prin microunde de 1 GHz având 50 km lungime?
- 13. O rază laser de 1 mm lățime este urmărită de un detector de 1 mm lățime aflat la 100 m distanță, pe acoperișul unei clădiri. Care este limita maximă a deviației unghiulare (în grade) a laserului pentru care raza poate fi captată de detector ?
- 14. Cei 66 de sateliţi de joasă altitudine din proiectul Iridium sunt împărţiţi în 6 coliere în jurul Pământului. La altitudinea la care sunt folosiţi, perioada de rotaţie este de 90 minute. Care este intervalul mediu pentru timpii morţi (de inactivitate) în cazul unui emiţător staţionar?
- 15. Se considera un satelit la altitudinea sateliților geostaționari, dar al cărui plan orbital este înclinat față de planul ecuatorului cu un unghi ф. Un utilizator staționar se află pe suprafața pământului la

latitudinea nordică φ. Este adevărat că acestui utilizator i se pare că satelitul este nemişcat pe cer? Dacă nu, descrieți mişcarea pe care o percepe.

- 16. Câte coduri de oficiu final erau înainte de 1984, atunci când fiecare oficiu final era identificat după codul său de zonă, format din 3 cifre, combinat cu primele trei cifre ale numărului local ? Codurile de zonă începeau cu o cifra din intervalul 2-9, avea a doua cifră un 0 sau un 1 şi se puteau termina cu orice cifră. Primele două cifre din numărul local erau întotdeauna din intervalul 2-9. A treia cifră putea fi oricare.
- 17. Folosind numai datele din text, care este numărul maxim de telefoane pe care sistemul existent în SUA le poate suporta fără a se schimba numerotația și fără a se adăuga echipament adițional? Ar putea fi atins acest număr în realitate? Pentru simplificarea ipotezei, un calculator sau un fax este numărat tot ca un telefon. Presupuneți că exista un singur dispozitiv pentru o linie de abonat.
- 18. Un sistem telefonic simplu este alcătuit din două oficii finale şi un singur oficiu de taxare, la care fiecare oficiu final este conectat printr-un trunchi duplex de 1 MHz. Un telefon obișnuit este folosit pentru a face 4 apeluri într-o zi lucrătoare de 8 ore. Durata medie a unui apel este de 6 minute.

 10% dintre apeluri sunt de distanță lungă (adică traversează oficiul de taxare). Care este numărul maxim de telefoane pe care îl poate suporta un oficiu final? (presupuneți 4 KHz pe circuit)
- 19. O companie regională de telefoane are 10 milioane de abonați. Fiecare dintre telefoanele acestora este conectat la un oficiu central printr-un cablu torsadat de cupru. Lungimea medie a acestor cabluri este de 10 km. Cât de mult reprezintă cuprul din valoarea buclelor locale? Presupuneți că secțiunea transversală a fiecărui fir este de 1 mm diametru, greutatea specifică a cuprului este 9,0 și cuprul se vinde cu 3 dolari pe kg.
- 20. O conductă de petrol este un sistem simplex, half duplex, full duplex sau nici una dintre variantele menționate?
- 21. Costul unui microprocesor rapid a scăzut într-atât încât este posibil să se includă câte unul în fiecare modem. Cum afectează aceasta gestiunea erorilor liniei telefonice?
- 22. O diagramă-constelație a unui modem, similară celei din fig. 2-25, are puncte la următoarele coordonate: (1,1), (1,-1), (-1,1) și (-1,-1). Câți biți pe secundă poate atinge un modem cu acești parametri, la 1200 baud ?
- 23. O diagramă-constelație a unui modem, similară celei din fig. 2-25, are puncte în (0,1) și (0,2). Modemul folosește modulație în fază sau modulație în amplitudine?
- 24. Într-o diagramă-constelație, toate punctele sunt situate pe un cerc centrat în origine. Ce fel de

modulație se folosește?

- 25. Câte frecvenţe foloseşte un modem full-duplex QAM-64?
- 26. Un sistem ADSL care folosește DMT alocă 3/4 dintre canalele de date disponibile pentru legătura de flux descendent. Se folosește o modulație QAM-64 pe fiecare canal. Care este capacitatea legăturii de flux descendent?
- 27. În exemplul de LMDS cu patru sectoare din fig. 2-30, fiecare sector are propriul său canal de 36 Mbps. Potrivit teoriei cozilor, dacă un canal este 50% plin, timpul de așteptare va fi egal cu timpul de transfer descendent. În aceste condiții, cât durează să se transfere o pagină Web de 5 KB
- ? Cât timp durează să se transfere aceeaşi pagină pe o linie ADSL de 1 Mbps ? Dar cu un modem de 56 Kbps ?
- 28. Zece semnale, fiecare necesitând 4000 Hz, sunt multiplexate în acelaşi canal utilizând FDM.

Care este lăţimea de bandă minimă necesară pentru canalul multiplexat? Presupunem că benzile suplimentare (de gardă) au lăţimea de 400 Hz.

- 29. De ce a fost stabilit timpul de eşantionare PCM la 125 µsec?
- 30. Care este procentul de supraîncărcare pe o purtătoare T1? Mai exact, ce procent din cei 1.544 Mbps nu este pus la dispoziția utilizatorului final?
- 31. Comparați rata maximă de transfer al datelor pe un canal de 4 KHz, fără zgomot, care folosește:
- a) codificare analogică (de ex. QPSK) cu 2 biți pe eşantion;
- b) sistemul PCM T1.
- 32. Dacă un sistem cu purtătoarea T1 se desincronizează şi pierde tactul, el încearcă să se resincronizeze folosind primul bit din fiecare cadru. Câte cadre vor trebui inspectate, în medie, pentru a se resincroniza cu o probabilitate de eşec de 0,001?
- 33. Care este diferența, dacă există vreuna, între blocul de demodulare a unui modem şi blocul de codificare a unui codec? (În definitiv, ambele convertesc semnale analogice în semnale digitale.)
- 34. Un semnal este transmis digital pe un canal de 4 KHz, fără zgomot, cu un eşantion la fiecare 125 µs. Câți biţi sunt de fapt transmişi pe secundă pentru fiecare dintre aceste metode de codificare:
- a) Standardul CCITT de 2,048 Mbps;
- b) DPCM cu o valoare relativă a semnalului pe 4 biţi;
- c) Modulația delta.
- 35. Un semnal pur sinusoidal de amplitudine A este codificat folosind modulația delta, cu x eşantioane/secundă. Un semnal de ieşire de +1 corespunde unei schimbări a semnalului cu +A/8 iar

un semnal de ieşire de -1 corespunde unei schimbări a semnalului cu -A/8. Care este cea mai mare frecvență care poate fi urmărită fără erori cumulative?

- 36. Ceasurile SONET au o rată de deviație de aproximativ 1/109
- . Cât timp este necesar pentru ca

deviația să egaleze lățimea unui bit? Care sunt implicațiile acestui calcul?

- 37. În fig. 2-37 rata de transfer a datelor utilizatorului pentru OC-3 a fost stabilită la 148,608 Mbps. Arătați cum poate fi obținut acest număr din parametrii SONET OC-3.
- 38. Pentru a fi integra rate de transmisie a datelor mai mici decât STS-1, SONET are un sistem de fluxuri parţiale virtuale (VT, eng. Virtual Tributaries). O VT este o încărcătură utilă parţială care poate fi inserată într-un cadru STS-1 şi combinată cu alte încărcături parţiale pentru a completa un cadru de date. VT1.5 foloseşte 3 coloane, VT2 foloseşte 4 coloane, VT3 foloseşte 6 coloane, iar VT6 foloseşte 12 coloane dintr-un cadru STS-1. Care dintre VT poate integra:
- a) un serviciu DS-1 (1.544 Mbps)?
- b) serviciul european CEPT-1 (2.048 Mbps)?
- c) un serviciu DS-2 (6.312 Mbps)?
- 39. Care este diferența esențială dintre comutarea de mesaje și comutarea de pachete?
- 40. Care este lățimea de bandă disponibilă utilizatorului într-o conexiune OC-12c?
- 41. Se dau trei rețele cu comutare de pachete, conținând fiecare câte n noduri. Prima rețea are o topologie stea cu un comutator central, cea de-a doua este un inel (bidirecțional), iar cea de-a treia este interconectată complet, având câte o legătură de la fiecare nod către toate celelalte noduri. Care sunt lungimile căilor, măsurate în salturi (între noduri), pentru cazul cel mai bun, pentru cazul mediu și pentru cazul cel mai defavorabil?
- 42. Comparaţi întârzierea în transmisia unui mesaj de x biţi pe o cale de k salturi (între noduri) dintr-o reţea cu circuite comutate şi într-o reţea cu comutare de pachete (puţin aglomerată).

 Timpul de stabilire a circuitului este S sec, întârzierea de propagare este d sec/salt, dimensiunea pachetului este de p biţi şi rata de transfer a datelor este b biţi/sec. În ce condiţii reţeaua cu comutare de pachete are o întârziere mai mică?
- 43. Presupunem că x biţi de date ale utile trebuie transmişi pe o cale de k salturi (între noduri), întro reţea cu comutare de pachete, ca o serie de pachete; fiecare pachet conţine p biţi de date şi h biţi pentru antet, cu x >> (p+h). Rata de transfer a liniei este de b bps şi întârzierea de propagare este

neglijabilă. Ce valoare a lui p minimizează întârzierea totală?

- 44. Într-un sistem tipic de telefonie mobilă cu celule hexagonale, este interzis să se refolosească banda de frecvențe a unei celule într-o celulă adiacentă. Dacă sunt disponibile în total de 840 frecvențe, câte frecvențe se pot folosi într-o anumită celulă?
- 45. Aranjamentul real a celulelor este rareori atât de regulat precum cel din fig. 2-41. Până şi formele celulelor individuale sunt de obicei neregulate. Daţi un motiv plauzibil pentru acest fapt.
- 46. Faceți o estimare sumară a numărului de microcelule PCS de 100 m diametru, care ar fi necesare pentru a acoperi San Francisco (120 km2
- 47. Uneori, atunci când un utilizator traversează graniţa dintre două celule, apelul curent se termină brusc, deși toate emitătoarele și receptoarele funcționează perfect. De ce?
- 48. D-AMPS oferă o calitate a vocii sensibil mai slabă decât GSM. Este adevărat că acest fapt se datorează cerinței ca D-AMPS să păstreze compatibilitatea cu AMPS, în timp ce GSM nu a avut astfel de constrângeri? Dacă nu, care este cauza ?

).

- 49. Calculați numărul maxim de utilizatori pe care D-AMPS îi poate suporta simultan într-o singură celulă. Faceți același calcul pentru GSM. Explicați diferența.
- 50. Să presupunem că A, B şi C transmit simultan biţi 0 folosind sistemul CDMA cu secvenţele de felii din fig. 2-45(b). Care este secvenţa de felii rezultată?
- 51. În discuția despre ortogonalitatea secvențelor de felii CDMA, s-a afirmat că dacă S T = 0 atunci și S•T = 0. Demonstrați acest fapt.
- 52. Considerați un alt mod de a privi proprietatea de ortogonalitate a secvențelor de felii CDMA: fiecare bit dintr-o pereche de secvențe se poate potrivi sau nu. Exprimați proprietatea de ortogonalitate în termeni de potriviri și nepotriviri.
- 53. Un receptor CDMA primeşte următoarele felii : (-1 + 1 3 + 1 1 3 + 1 + 1). Folosind secvențele de felii definite în fig. 2-45 (b), care dintre stații au transmis și ce biți a transmis fiecare?
- 54. La nivelul inferior, sistemul telefonic este construit în formă de stea, cu toate buclele locale dintr-un cartier convergente către un oficiu final. Din contră, televiziunea prin cablu este alcătuită dintr-un singur cablu lung, cu un traseu şerpuit pe deasupra tuturor caselor din același cartier. Presupunem că în viitor cablul TV va fi din fibră optică de 10 Gbps în loc de cupru. Ar putea

acesta fi folosit pentru a simula modelul telefonic în care fiecare să aibă propria sa linie către oficiul final? Dacă da, câte case cu un telefon pot fi conectate la o singură fibră optică?

- 55. Un sistem de TV prin cablu are 100 de canale comerciale, fiecare din acestea alternând programele cu publicitatea. Această organizare seamănă cu TDM sau cu FDM ?
- 56. O companie de cablu decide să ofere acces Internet prin cablu într-un cartier cu 5000 de case.

Compania folosește un cablu coaxial și o alocare de spectru care oferă o lățime de bandă de

100 Mbps pentru flux descendent pentru fiecare cablu. Pentru a atrage clienţii, compania decide să garanteze cel puţin 2 Mbps lăţime de bandă pentru flux descendent pentru fiecare casă,

în orice moment. Descrieți modul în care trebuie să acționeze compania de cablu pentru a oferi această garanție.

- 57. Utilizând alocarea spectrală ilustrată în fig. 2-48 şi informaţiile date în text, câţi Mbps alocă un sistem de cablu pentru fluxul ascendent şi câţi pentru cel descendent ?
- 58. Cât de repede poate un utilizator de cablu să primească date dacă rețeaua este în rest inactivă?
- 59. Multiplexarea fluxurilor multiple de date STS-1, numite fluxuri parțiale (eng: Tributaries), joacă

un rol important în SONET. Un multiplexor 3:1 multiplexează trei fluxuri parţiale STS-1 primite la intrare într-un flux de ieşire STS-3. Multiplexarea este făcută octet cu octet, adică primii trei octeţi de ieşire sunt primii octeţi ai fluxurilor parţiale 1, 2 respectiv 3. Următorii octeţi de ieşire alcătuiesc al doilea grup de fluxuri 1, 2 şi 3, şi aşa mai departe. Scrieţi un program care să simuleze acest multiplexor 3:1. Programul va conţine 5 procese. Procesul principal creează patru alte procese, câte unul pentru fiecare dintre cele 3 fluxuri parţiale STS-1 şi unul pentru multiplexor. Fiecare proces de tip flux parţial citeşte un cadru STS-1 din fişierul de intrare ca pe o succesiune de 810 biţi şi îşi trimite cadrul octet cu octet procesului multiplexor. Procesul multiplexor recepţionează octeţii şi furnizează la ieşire un cadru STS-3 (tot octet cu octet) prin afişarea pe ecran. Pentru comunicaţia între procese folosiţi conducte (eng: pipe).

3.8 PROBLEME (CAPITOLUL 3)

- 1. Un mesaj de la un nivel mai înalt este spart în 10 cadre, fiecare dintre acestea având 80% şansă de a ajunge nemodificat. Dacă nu se face nici un control al erorilor de către protocolul legăturii de date, de câte ori va trebui transmis mesajul în medie pentru a-l obţine întreg la destinaţie?
- 2. Următoarea codificare a caracterelor este utilizată în cadrul unui protocol de nivel legătură de date:

A: 01000111; B: 11100011; FLAG: 01111110; ESC: 11100000

Determinați secvența de biți transmisă (în binar) pentru cadrul format din următoarele 4 caractere: A B ESC FLAG, când fiecare din metodele de încadrare următoare sunt utilizate:

- a) numărarea caracterelor
- b) octeți indicatori și inserarea de octeți
- c) octeți indicatori de început și sfârșit, cu inserare de biți.
- 3. Următorul fragment de date apare în mijlocul unui şir de date pentru care este folosit algoritmul de inserare de octeți descris în text: A B ESC C ESC FLAG FLAG D. Care este ieşirea după inserare?
- 4. Unul dintre colegii Dvs. de clasă, Scrooge, a remarcat faptul că este ineficientă folosirea a 2 octeți indicatori, unul pentru începutul cadrului, celălalt pentru sfârşit. Un singur octet indicator ar fi suficient, câştigându-se astfel un octet. Sunteți de acord?
- 5. Dacă în şirul de biţi 01111011111101111110 se inserează biţi, care este şirul de ieşire?
- 6. Când este utilizată inserarea de biţi, este posibil ca prin pierderea, inserarea sau modificarea unui singur bit să se provoace o eroare nedetectabilă prin suma de control? Dacă nu, de ce? Dacă da, de ce? Lungimea sumei de control joacă vreun rol aici?
- 7. Puteţi concepe o situaţie în care un protocol cu buclă deschisă (de exemplu un cod Hamming) poate fi preferabil protocoalelor cu buclă de reacţie (feedback), discutate pe parcursul acestui capitol?
- 8. Pentru a oferi o siguranță mai mare decât cea pe care o poate da un singur bit de paritate, o schemă de codificare cu detecție de erori folosește un bit de paritate pentru verificarea tuturor biților de ordin impar și un al doilea bit de paritate pentru toți biții de ordin par. Care este distanța Hamming pentru un astfel de cod?

- 9. Se transmit mesaje de 16 biţi folosind un cod Hamming. Câţi biţi de control sunt necesari pentru a asigura detectarea şi corectarea de către receptor a erorilor de un bit? Prezentaţi secvenţa de biţi transmisă pentru mesajul 1101001100110101. Presupuneţi că se foloseşte paritare pară.
- 10. Un octet (8 biţi) cu valoarea binară 10101111 trebuie codificat utilizând un cod Hamming cu paritate pară. Care este valoarea binară după codificare?
- 11. Un cod Hamming de 12 biţi a cărui valoare în hexazecimal este 0xE4F soseşte la receptor. Care este valoarea hexazecimală originală? Presupuneţi ca maxim un bit este eronat.
- 12. Un mod de a detecta erorile este de a transmite datele ca un bloc de n rânduri a câte k biţi pe rând şi adăugarea de biţi de paritate pentru fiecare rând şi fiecare coloană. În colţul din dreapta jos este bitul de paritate care verifică linia şi coloana sa. Va detecta această schemă toate erorile singulare? Dar erorile duble? Dar erorile triple?
- 13. Un bloc de biţi cu n rânduri şi k coloane foloseşte biţi de paritate verticală şi orizontală pentru detecţia erorilor, Să presupunem că datorită erorilor de transmisie sunt inversaţi exact 4 biţi.

 Deduceţi o expresie pentru exprimarea probabilităţii ca eroarea să nu fie detectată.
- 14. Ce rest se obţine prin împărţirea lui x7

+x5

+1 la polinomul generator x3

+1?

- 15. Secvenţa de biţi 10011101 este transmisă folosind metoda CRC descrisă anterior. Polinomul generator este x3
- +1. Prezentaţi secvenţa de biţi transmisă. Se presupune că al treilea de la stânga este inversat în timpul transmisiei. Arătaţi că această eroare este detectată de receptor.
- 16. Protocoalele legăturii de date pun aproape întotdeauna CRC-ul în partea finală și nu în antet. De ce?
- 17. Un canal are o rată de transmisie a biţilor de 4 Kbps şi o întârziere de propagare de 20 ms. Pentru ce domeniu al dimensiunii cadrelor metoda pas-cu-pas (stop-and-wait) are o eficienţă de cel puţin 50%?
- 18. Un trunchi T1 lung de 3000 km este folosit pentru a transmite cadre de 64 de biţi folosind protocolul 5. Dacă viteza de propagare este de 6 μsec/km, pe câţi biţi trebuie reprezentate numerele de secvenţă?

- 19. În protocolul 3, este posibil ca emiţătorul să pornească contorul de timp, atunci când acesta merge deja? Dacă da, când se poate întâmpla acest lucru? Daca nu, de ce este imposibil?
 20. Imaginaţi un protocol cu fereastră glisantă ce foloseşte suficienţi biţi pentru numerele de secvenţă, astfel încât să nu apară niciodată suprapuneri. Ce relaţie trebuie să existe între cele patru
- 21. Dacă în procedura between din protocolul 5 este verificată condiția $a \le b \le c$ în locul condiției a $\le b < c$, ar avea aceasta vreun efect asupra corectitudinii protocolului sau eficienței sale? Explicați răspunsul.

limite ale ferestrelor si dimensiunea ferestrei?

- 22. În protocolul 6, când sosește un cadru de date, este făcută o verificare pentru a se vedea dacă numărul de secvență diferă de cel așteptat și no_nak este adevărat. Dacă ambele condiții sunt îndeplinite, este trimis un NAK. Altfel, este pornit contorul de timp auxiliar. Presupuneți că ar fi omisă clauza else. Ar afecta aceasta corectitudinea protocolului?
- 23. Presupunem că bucla while cu trei instrucțiuni din finalul protocolului 6 a fost ștearsă din cod. Ar afecta aceasta corectitudinea protocolului sau doar performanța? Explicați răspunsul.
- 24. Presupunem că instrucțiunea case pentru erorile de sumă de control a fost scoasă din instrucțiunea switch din protocolul 6. Cum ar afecta aceasta operarea protocolului?
- 25. În protocolul 6 codul pentru frame_arrival are o secțiune folosită pentru NAK-uri. Această secțiune este invocată în cazul în care cadrul sosit este un NAK şi este îndeplinită încă o condiție.

 Indicați un scenariu în care prezența acestei condiții este esențială.
- 26. Imaginaţi-vă că scrieţi un program la nivelul legătură de date pentru o linie folosită pentru a primi date, dar nu şi pentru a trimite. Celălalt capăt foloseşte HDLC, cu un număr de secvenţă pe 3 biţi şi o dimensiune a ferestrei de 7 cadre. Aţi dori să memoraţi cât mai multe cadre din secvenţă pentru a creşte eficienţa, dar nu vă este permis să modificaţi programul transmiţătorului. Este posibil să aveţi o fereastră la receptor mai mare ca 1 şi totuşi
- să existe garanția că protocolul nu va eșua? Dacă da, care este fereastra cea mai mare care poate fi utilizată în siguranță?
- 27. Consideraţi operarea protocolului 6 pe o linie fără erori de 1 Mbps. Dimensiunea maximă a cadrului este 1000 biţi. Pachetele noi sunt generate la un interval de aproape o secundă. Intervalul de expirare a timpului este de 10 ms. Dacă ar fi eliminate confirmările speciale pentru contorul de timp, ar putea apărea expirări de timp inutile. De câte ori ar trebui transmis în medie un mesaj?
 28. În protocolul 6, MAX_SEQ = 2n

- -1. Deşi această condiție este evident necesară pentru a utiliza eficient biții din antet, nu s-a demonstrat că ea este şi esențială. Ar funcționa protocolul corect pentru MAX_SEQ = 4 de exemplu?
- 29. Cadrele de 1000 de biţi sunt transmise pe un canal printr-un satelit geostaţionar de 1 Mbps a cărui întârziere de propagare de la Pământ este de 270 milisecunde. Confirmările sunt întotdeauna ataşate cadrelor de date. Antetele sunt foarte scurte. Sunt folosite numere de secvenţă pe 3 biţi. Care este utilizarea maximă realizabilă a canalului pentru:
- a) Pas-cu-pas (stop-and-wait);
- b) Protocolul 5;
- c) Protocolul 6.
- 30. Calculați fracțiunea din lărgimea de bandă ce este pierdută datorită supraîncărcării (antete și retransmisie) pentru protocolul 6 pe un canal de satelit de 50 Kbps, foarte încărcat cu cadre de date constând din 40 de biți antet și 3960 biți de date. Presupuneți o întârziere de la Pământ la satelit de 270 milisecunde. Cadrele ACK nu apar niciodată. Cadrele NAK sunt de 40 de biți. Rata de erori pentru cadrele de date este de 1% și rata de erori pentru cadrele NAK este neglijabilă. Numerele de secvență sunt pe 8 biți.
- 31. Se consideră un canal prin satelit fără erori, de 64 Kbps, folosit pentru a transmite cadre de date de 512 octeți într-o singură direcție, cu confirmări foarte scurte ce se întorc pe cealaltă cale. Care este productivitatea maximă pentru dimensiuni ale ferestrei de 1, 7, 15 și 127? Presupuneți o întârziere de la Pământ la satelit de 270 milisecunde. 32. Un cablu lung de 100 km funcționează la rata de transmisie de date T1. Viteza de propagare pe cablu este 2/3 din viteza luminii. Câți biți încap pe cablu? 33. Se presupune că se modelează protocolul 4 utilizând modelul automatelor finite. Câte stări există pentru fiecare maşină? Câte stări există pentru canalul de comunicație? Dar pentru un sistem complet (două maşini şi canalul)? Se ignoră erorile de sumă de control. 34. Determinați o secvență executabilă pentru rețeaua Petri din fig. 3-23 corespunzătoare secvenței de stări (000), (01A), (01-), (010), (01A) în fig. 3-21. Explicați în cuvinte ce reprezintă secvența respectivă. 35. Date fiind regulile de tranziție $AC \rightarrow B$, $B \rightarrow AC$, CD→E şi E→CD, desenaţi reţeaua Petri descrisă de ele. Folosind reţeaua Petri, desenaţi graful finit al stărilor accesibile din starea inițială ACD. Ce concept bine-cunoscut din știința calculatoarelor folosește acest model de reguli de tranziție? 36. PPP se bazează pe HDLC, care folosește inserarea de biți pentru a împiedica octeții indicatori accidentali din interiorul informației utile să provoace confuzii. Dați cel puțin un motiv pentru care PPP folosește în locul acesteia inserarea de octeți. 37. Care este supraîncărcarea minimă în transmiterea unui pachet IP folosind PPP? Luați în considerare doar supraîncărcarea introdusă de PPP însuşi, nu şi supraîncărcarea produsă de antetul IP. 38. Scopul acestui exercițiu este implementarea unui mecanism de detectare a erorilor folosind algoritmul standard CRC prezentat în text. Scrieți două programe, generator și verificator. Programul generator citește de la intrarea standard mesaje de n biţi ca şiruri de 1 şi 0, ca o linie de text ASCII. A doua linie este polinomul generator pe k biţi, citit tot ca text ASCII. La iesire, programul va afișa la ieșirea standard (standard output) o linie de text ASCII cu n+k caractere 0 și 1, reprezentând mesajul de transmis. Apoi afișează polinomul, așa cum I-a

citit. Programul verificator citeşte ieşirea programului generator şi afişează un mesaj care indică dacă aceasta este corectă sau nu. Se va scrie apoi un program, alterează, care inversează un bit din prima linie depinzând de unul din parametri cu care a fost apelat (bitul cel mai din stânga se consideră bitul 1), dar copiază restul corect. Tastând: generator < fișier | verificator

ar trebui să vedeţi că mesajul este corect, dar tasând:

generator < fișier | alterează argument | verifica

ar trebui să primiţi un mesaj de eroare.

39. Scrieţi un program care să simuleze comportamentul unei reţele Petri. Programul trebuie să citească regulile de tranziţie şi o listă de stări corespunzând nivelului legătură al reţelei ce emite un nou pachet sau acceptă un pachet. Din starea iniţială, de asemenea citită de pe mediul de intrare, programul trebuie să aleagă tranziţiile permise şi să le execute aleator, verificând dacă un calculator gazdă acceptă două mesaje fără ca un alt calculator gazdă să emită unul nou între ele.

4.9 PROBLEME (CAPITOLUL 4)

- 1. Pentru această problema folosiți o formula din acest capitol, însă înainte de a începe rezolvarea problemei scrieți formula. Cadrele ajung aleator la un canal de 100 Mbps pentru transmitere. Dacă în momentul când un cadru ajunge avem canalul ocupat, acesta își așteaptă rândul într-o coadă. Dimensiunea cadrului este distribuita exponential cu o medie de 10.000 biţi/cadru. Pentru fiecare din următoarele rate de sosire, precizaţi întârzierea medie a unui cadru, incluzând timpul cât acesta stă în coadă și timpul cât durează transmisia. a) 90 cadre/sec. b) 900 cadre/sec. c) 9000 cadre/sec.
- 2. Un grup de N staţii folosesc în comun un canal ALOHA pur de 56 Kbps. Fiecare staţie emite în medie un cadru de 1000 de biţi la fiecare 100 sec, chiar dacă cel precedent nu a fost încă trimis (de exemplu, staţiile folosesc zone tampon). Care este valoarea maximă a lui N?
- 3. Comparaţi întârzierea unui canal ALOHA pur cu aceea a unui canal ALOHA cuantificat la încărcare mică. Care dintre ele este mai mică? Motivaţi răspunsul.
- 4. Zece mii de staţii de rezervare a biletelor de avion concurează pentru folosirea unui singur canal ALOHA cuantificat. O staţie obişnuită face 18 cereri/oră. O cuantă este de 125 μs. Care este încărcarea totală aproximativă a canalului?
- 5. O populație mare de utilizatori ALOHA generează 50 cereri/sec, inclusiv originalele și retransmisiile. Timpul este cuantificat în unități de 40 ms.
- a) Care este sansa de succes a primei încercări?
- b) Care este probabilitatea unui număr de exact k coliziuni urmate de un succes?
- c) Câte încercări de transmisie ne așteptăm să fie necesare?
- 6. Măsurătorile făcute asupra unui canal ALOHA cuantificat, cu un număr infinit de utilizatori, arată că 10% din cuante sunt nefolosite.
- a) Care este încărcarea canalului, G?
- b) Care este productivitatea?
- c) Canalul este subîncărcat sau supraîncărcat?
- 7. Într-un sistem cuantificat ALOHA cu o populație infinită, numărul mediu de cuante pe care o statie le așteaptă între o coliziune și retransmisia ei, este 4. Reprezentați curba întârzierii în funcție de productivitate, pentru acest sistem.
- 8. Cat timp o staţie s trebuie să aştepte în cel mai rău caz înainte de a putea transmite cadre intrun LAN ce foloseşte:
- a) protocolul de bază harta de biţi?
- b) protocolul lui Mok și Ward cu permutare virtuală a numerelor stațiilor?

- 9. Un LAN foloseşte versiunea lui Mok şi Ward pentru numărătoarea inversă binară. La un anumit moment, cele zece stații au numerele virtuale de stație 8, 2, 4, 5, 1, 7, 3, 6, 9 şi 0. Următoarele trei stații care trebuie să emită sunt 4, 3 şi 9, în această ordine. Care sunt noile numere virtuale de stație după ce toate cele trei și-au terminat transmisiile?
- 10. Şaisprezece staţii concurează pentru folosirea unui canal comun folosind protocolul cu parcurgere arborescentă adaptivă. Dacă toate staţiile ale căror adrese sunt numere prime devin brusc

simultan disponibile, câte intervale de bit sunt necesare pentru a rezolva conflictul?

11. O colecție de 2n

stații folosesc protocolul cu parcurgere arborescentă adaptivă pentru a arbitra

accesul la un cablu comun. La un moment dat, două dintre ele devin disponibile. Care este numărul minim, maxim şi mediu de cuante pentru a parcurge arborele dacă 2n

>> 1?

- 12. LAN-urile fără fir pe care le-am studiat foloseau protocoale ca MACA în loc de CSMA/CD. În ce condiții ar fi posibil să folosească CSMA/CD?
- 13. Care sunt caracteristicile comune ale protocoalelor de acces la canal WDMA şi GSM?
- 14. Şase staţii, de la A la F, comunica utilizând protocolul MACA. Este posibil ca doua transmisii sa aibă loc simultan? Explicaţi răspunsul.
- 15. O clădire cu 7 etaje are 15 birouri alăturate pe fiecare etaj. Fiecare birou conţine o priză de perete pentru un terminal pe peretele din faţă, astfel încât prizele formează o reţea rectangulară în plan vertical, cu o distanţă de 4 m între prize, atât pe orizontală cât şi pe verticală. Presupunând că este posibil să se monteze câte un cablu direct între orice pereche de prize, pe orizontală, verticală sau diagonală, câti metri de cablu sunt necesari pentru conectarea tuturor

prizelor folosind:

- a) O configurație stea cu un singur ruter în mijloc?
- b) Un LAN 802.3?
- c) O rețea de tip inel (fără fir central)?
- 16. Care este viteza (în bauds) a unui LAN 802.3 standard de 10 Mbps?
- 17. Schitați codificarea Manchester pentru șirul de biți: 0001110101.
- 18. Schiţaţi codificarea Manchester diferenţială pentru şirul de biţi din problema precedentă. Presupuneţi că linia este iniţial în stare jos.
- 19. Un LAN CSMA/CD de 10 Mbps (care nu e 802.3), lung de 1 km, are o viteză de propagare de

200 m/µs. Cadrele de date au o lungime de 256 biţi, incluzând 32 de biţi de antet, suma de control şi alte date suplimentare. Primul interval de bit după o transmitere efectuată cu succes este rezervat pentru receptor spre a ocupa canalul pentru a trimite un cadru de confirmare de 32 de biţi. Care este viteza efectivă de date, excluzând încărcarea suplimentară şi presupunând că nu sunt coliziuni?

- 20. Două staţii CSMA/CD încearcă să transmită fiecare fişiere mari (multicadru). După ce este trimis fiecare cadru, ele concurează pentru canal folosind algoritmul de regresie exponenţială binară. Care este probabilitatea terminării conflictului la runda k, şi care este numărul mediu de runde per conflict?
- 21. Să considerăm cazul unei rețele CSMA/CD de 1G bps, cu un cablu mai lung de 1 km, fără repetoare. Viteza semnalului pe cablu este de 200.000 km/s. Care este dimensiunea minimă a cadrului?
- 22. Un pachet IP ce trebuie transmis în Internet are 60 octeți cu tot cu antete. Daca LLC nu este utilizat, este nevoie să se adauge informație de umplutură în cadrul Ethernet, și dacă da, câți octeți?
- 23. Cadrele Ethernet trebuie să aibă o lungime minimă de 64 de octeți pentru a avea siguranța că emițătorul încă mai emite, în cazul unei coliziuni la capatul celălalt al cablului. Fast Ethernet-ul are aceeaşi dimensiune minimă a cadrului de 64 de octeți, dar poate emite biții de zece ori mai rapid. Cum este posibil să se mențină aceeași dimensiune minimă a cadrului?
- 24. Autorii unor cărți susțin că dimensiunea maximă a cadrului Ethernet este de 1518 octeți în loc de 1500 octeți. Au aceștia dreptate? Explicați răspunsul.
- 25. Specificaţiile 1000Base-SX spun că ceasul ar trebui să meargă la 1250 MHz, deşi Gigabit Ethernet ar trebui sa transmită 1 Gbps. Este folosit acest plus de viteză pentru a mări siguranţa transmisiei? Dacă nu, specificaţi ce se întâmplă.
- 26. Câte cadre pe secundă poate manevra gigabit Ethernet? Luaţi în considerare toate cazurile relevante. Sugestie: contează faptul că este o reţea gigabit Ethernet.
- 27. Numiți două rețele care permit sa aibă cadre împachetate cap-la-cap. De ce se merita să ai această facilitate?
- 28. În fig. 4-27 sunt arătate patru stații, A, B, C și D. Care dintre ultimele doua stații credeți ca este mai aproape de A și de ce?
- 29. Presupunând ca un 11-Mbps LAN 802.11b transmite cadre de 64-octeti cap-la-cap printr-un canal radio rata erorilor de 10-7 . Câte cadre pe secundă vor fi distruse în medie?

- 30. O rețea 802.16 are lungimea canalului de 20 MHz. Câți biţi/sec pot fi transmişi la o staţie conectată?
- 31. IEEE 802.16 suportă patru clase de servicii. Care clasă este cea mai bună alegere pentru a transmite semnal video necomprimat?
- 32. Daţi două motive pentru care reţelele ar trebui să utilizeze corectarea erorilor în loc de detecţia erorilor şi retransmisia datelor?
- 33. În fig. 4-35, am văzut ca un dispozitiv Bluetooth poate fi în două piconet-uri în acelaşi timp. Există vreun motiv ca un dispozitiv sa nu fie stăpân în ambele piconet-uri în acelaşi timp?
- 34. Fig. 4-25 arată diferite protocoale de nivel fizic. Care dintre acestea este mai apropiat de protocolul de nivel fizic al Bluetooth? Care este marea diferență dintre cele doua?
- 35. Bluetooth suportă două tipuri de legătură între un stăpân și un sclav. Care sunt acestea și la ce sunt folosite fiecare?
- 36. Cadrul de semnalizare la FHSS (frequency hopping spread spectrum) varianta 802.11 conţine timpul de locuire (dwell time). Credeţi ca la Bluetooth, cadrul de semnalizare analog, conţine de asemenea timpul de locuire (dwell time)? Discutaţi răspunsul.
- 37. Considerați LAN-urile interconectate din fig. 4-44. Presupuneți că gazda a și b sunt în LAN-ul 1, c este în LAN-ul 2 și d este în LAN-ul 8. Inițial tabelele de dispersie din toate punțile sunt goale și se folosește arborele de acoperire din fig. 4-44(b). Arătați cum tabelele de dispersie din punți diferite se schimbă după fiecare din următoarele evenimente ce se succed : primul a, apoi b și așa mai departe.
- a) a trimite către d.
- b) c trimite către a.
- c) d trimite către c.
- d) d trimite către LAN-ul 6.
- e) d trimite către a.
- 38. O consecință în folosirea unui arbore de acoperire pentru a retransmite cadre intr-un LAN extins este ca unele punți nu participă la retransmiterea cadrelor. Identificați trei punți de acest fel
- în fig. 4-44. Exista vreun motiv pentru a păstra aceste punți, chiar daca ele nu sunt folosite pentru retransmitere?

- 39. Imaginaţi-vă ca un comutator are plăci de extensie pentru patru linii de intrare. Se întâmplă frecvent ca un cadru care ajunge pe una din aceste linii trebuie să iasă pe altă linie pe aceeaşi placă. Ce variante are proiectantul comutatorului pentru aceasta situaţie?
- 40. Un comutator proiectat pentru a fi utilizat cu un Ethernet rapid are un fund de sertar care poate transfera 10 Gbps. Câte cadre/sec poate manevra în cel mai rău caz?
- 41. Considerați rețeaua din fig. 4-49(a). Daca maşina J devine brusc albă; este nevoie de vreo schimbare la etichetare? Dacă da, ce anume?
- 42. Descrieţi pe scurt diferenţele dintre comutatoarele cu memorare şi retransmitere şi cele cu cutthrough?
- 43. În ceea ce priveşte cadrele defecte, comutatoarele cu memorare şi retransmitere au un avantaj fata de cele cut-through. Explicaţi care sunt acestea.
- 44. Pentru a pune în funcţiune VLAN-uri, este nevoie de tabele de configuraţie în comutatoare şi punţi. Ce s-ar întâmpla daca VLAN-urile din fig. 4-49(a) ar utiliza noduri în loc de mediu partajat? Nodurile au nevoie de tabele de configurare? De ce sau de ce nu?
- 45. În fig. 4-50 comutatorul din domeniul final cu PC îmbătrânite, figurat în dreapta este un comutator pregătit pentru VLAN. Este posibilă utilizarea unui comutator vechi în acest caz? Dacă da, cum va funcționa acesta? Dacă nu, de ce?
- 46. Scrieţi un program care să simuleze comportamentul protocolului CSMA/CD în Ethernet când exista N staţii pregătite sa transmită în timp ce se transmite un cadru. Programul vostru trebuie să prezinte timpii când fiecare staţie începe sa transmită cu succes cadrul. Presupuneţi că un tact de ceas apare odată la fiecare cuantă de timp (51,2 microsecunde) şi o detecţie de coliziune şi o secvenţă de bruiaj durează o cuantă de timp. Toate cadrele sunt de dimensiune maximă admisă.

5.8 PROBLEME (CAPITOLUL 5)

- 1. Daţi două exemple de aplicaţii pentru care este adecvat un serviciu orientat pe conexiune. Apoi daţi două exemple pentru care un serviciu fără conexiuni este cel mai potrivit.
- 2. Există vreo situație în care un serviciu cu circuit virtual va (sau cel puțin ar putea) livra pachetele în altă ordine? Explicați.
- 3. Subrețelele bazate pe datagrame dirijează fiecare pachet ca pe o unitate separată, independentă de toate celelalte. Subrețelele bazate pe circuite virtuale nu trebuie să facă acest lucru, pentru că fiecare pachet de date urmează o cale predeterminată. Oare această observație înseamnă că subrețelele bazate pe circuite virtuale nu au nevoie de capacitatea de a dirija pachetele izolate de la o sursă arbitrară către o destinație arbitrară? Explicați răspunsul dat.
- 4. Daţi trei exemple de parametri ai protocolului care ar putea fi negociaţi atunci când este iniţiată o conexiune.
- 5. Considerați următoarea problemă de proiectare, privind implementarea unui serviciu cu circuit virtual. Dacă în interiorul unei subrețele sunt folosite circuite virtuale, fiecare pachet de date trebuie să conțină un antet de 3 octeți, iar fiecare ruter trebuie să aloce 8 octeți de memorie pentru identificarea circuitelor. Dacă intern sunt folosite datagrame, sunt

necesare antete de 15 octeți, dar nu este nevoie de spațiu pentru tabela ruterului. Capacitatea de transmisie costă 1 cent per 106

octeți, per salt. Memoria foarte rapidă pentru ruter

poate fi cumpărată la preţul de 1 cent per octet şi se depreciază peste doi ani (considerând numai orele de funcţionare). Din punct de vedere statistic, o sesiune medie durează 1000 de secunde, iar în acest timp sunt transmise 200 de pachete. Un pachet mediu are nevoie de patru salturi. Care implementare este mai ieftină şi cu cât?

- 6. Presupunând că toate ruterele şi gazdele funcţionează normal şi că întregul software din rutere şi gazde nu conţine nici o eroare, există vreo şansă, oricât de mică, ca un pachet să fie livrat unei destinații gresite?
- 7. Considerați rețeaua din fig. 5-7, dar ignorați ponderile de pe linii. Presupuneți că algoritmul de rutare utilizat este cel de inundare. Listați toate rutele pe care le va parcurge un pachet trimis de la A la D, al cărui număr maxim de salturi este 3. De asemenea precizați câte noduri consumă inutil bandă de transmisie.

- 8. Formulați o euristică simplă pentru găsirea a două căi de la o sursă dată la o destinație dată care pot supraviețui pierderii oricărei linii de comunicație (presupunând că există două astfel de căi). Ruterele sunt considerate suficient de fiabile, deci nu este necesar să ne îngrijoreze posibilitatea căderii ruterelor.
- 9. Considerați subrețeaua din fig. 5-13(a). Se folosește dirijarea după vectorul distanțelor și următorii vectori tocmai au sosit la ruterul C: de la B: (5, 0, 8, 12, 6, 2); de la D: (16, 12, 6,
- 0, 9, 10); și de la E: (7, 6, 3, 9, 0, 4). Întârzierile măsurate către B, D și E, sunt 6, 3 și respectiv 5. Care este noua tabelă de dirijare a lui C? Precizați atât linia de ieșire folosită, cât și întârzierea presupusă.
- 10. Dacă întârzierile sunt înregistrate ca numere de 8 octeți într-o rețea cu 50 de rutere și vectorii cu întârzieri sunt schimbați de două ori pe secundă, cât din lărgimea de bandă a unei linii (duplex integral) este consumată de algoritmul distribuit de dirijare? Presupuneți că fiecare ruter are trei linii către alte rutere.
- 11. În fig. 5-14 rezultatul operației SAU logic a celor două mulțimi de biți ACF este 111 în fiecare linie. Este acesta doar un accident întâmplat aici sau este valabil pentru toate subrețelele, în toate împrejurările?
- 12. La dirijarea ierarhică cu 4800 de rutere, ce dimensiuni ar trebui alese pentru regiune şi grup, astfel încât să se minimizeze dimensiunea tabelei de dirijare pentru o ierarhie cu trei niveluri? Un punct de pornire este ipoteza că o soluţie cu k clustere de k regiuni de k rutere este aproape de optim, ceea ce înseamnă că valoarea k este aproximativ rădăcina cubică a lui 4800 (aproximativ 16). Folosiţi încercări repetate pentru a verifica combinaţiile cu toţi cei trei parametri în vecinătatea lui 16.
- 13. În text s-a afirmat că atunci când un sistem gazdă mobil nu este acasă, pachetele trimise către LAN-ul de domiciliu sunt interceptate de agentul său local. Pentru o rețea IP pe un LAN 802.3, cum va realiza agentul local această interceptare?
- 14. Privind subrețeaua din fig. 5-6, câte pachete sunt generate de o difuzare de la B, folosind:
- a) urmărirea căii inverse?
- b) arborele de scufundare?
- 15. Fie rețeaua din fig. 5-16(a). Să ne imaginăm că între F şi G este adăugată o nouă linie, dar arborele de scufundare din fig. 5-16(b) rămâne neschimbat. Ce modificări survin în fig. 5-16(c) ?
- 16. Calculați un arbore de acoperire pentru trimitere multiplă pentru ruterul C din rețeaua de mai

jos pentru un grup cu membrii la ruterele A, B, C, D, E, F, I și K.

- 17. În fig. 5-20, difuzează vreodată nodurile H și I la căutarea pornită din A?
- 18. Să presupunem că nodul B din fig. 5-20 tocmai a pornit și nu are nici o informație de dirijare în tabelele sale. Brusc, are nevoie de o cale către H. El va difuza pachete cu TTL setat la 1, 2,
- 3 și așa mai departe. De câte runde are nevoie pentru a găsi o cale?
- 19. În cea mai simplă variantă a algoritmului Chord pentru căutarea punct-la-punct, căutările nu folosesc tabela de indicatori. În loc de aceasta, ele sunt lineare în jurul cercului în oricare direcție. Poate un nod determina cu precizie în ce direcție trebuie să caute ? Discutați răspunsul.
- 20. Fie cercul Chord din fig. 5-24. Să presupunem că nodul 10 pornește brusc. Afectează aceasta tabela de indicatori a nodului 1, și dacă da, cum ?
- 21. Ca un posibil mecanism de control al congestiei într-o subrețea ce folosește intern circuite virtuale, un ruter poate amâna confirmarea unui pachet primit până când (1) știe că ultima sa transmisie de-a lungul circuitului virtual a fost primită cu succes și (2) are un tampon liber. Pentru

simplitate, să presupunem că ruterele utilizează un protocol stop-and-wait (pas-cu-pas) și că fiecare circuit virtual are un tampon dedicat pentru fiecare direcţie a traficului. Dacă este nevoie de T sec pentru a trimite un pachet (date sau confirmare) și sunt n rutere de-a lungul căii, care este viteza cu care pachetele sunt livrate gazdei destinaţie? Presupunem că erorile de transmisie sunt rare, iar conexiunea gazdă-ruter este infinit de rapidă.

22. O subrețea de tip datagramă permite ruterelor să elimine pachete de câte ori este necesar. Probabilitatea ca un ruter să renunțe la un pachet este p. Considerăm cazul unei gazde sursă conectate cu un ruter sursă, care este conectat cu un ruter destinație și apoi cu gazda destinație. Dacă

unul dintre rutere elimină un pachet, până la urmă gazda sursă va depăşi limita de timp şi va încerca din nou. Dacă liniile gazdă-ruter şi ruter-ruter sunt ambele numărate ca salturi, care este

numărul mediu de:

- a) salturi per transmisie pe care le face un pachet?
- b) transmisii determinate de un pachet?
- c) salturi necesare pentru un pachet primit?
- 23. Descrieți două diferențe majore dintre metoda bitului de avertizare și metoda RED.
- 24. Daţi o explicaţie pentru faptul că algoritmul găleţii găurite permite un singur pachet per tact, indiferent de cât de mare este pachetul.
- 25. Într-un sistem oarecare este utilizată varianta cu numărarea octeților a algoritmului găleții găurite. Regula este că pot fi trimise la fiecare tact un pachet de 1024 de octeți, două pachete de 512 octeți etc. Formulați o limitare serioasă a acestui sistem care nu a fost menționată în text.

- 26. O rețea ATM utilizează pentru modelarea traficului o schemă de tip găleată cu jetoane (token bucket). La fiecare 5 µsec în găleată este introdus un nou jeton. Fiecare jeton este asociat unei singure celule, care conține 48 octeți de date. Care este viteza maximă a datelor care poate fi asigurată?
- 27. Un calculator dintr-o rețea de 6 Mbps este guvernat de o schemă de tip găleată cu jetoane. Aceasta se umple cu viteza de 1 Mbps. Ea este umplută inițial la capacitatea maximă, cu 8 megabiți. Cât timp poate calculatorul să transmită cu întreaga viteză de 6 Mbps?
- 28. Să ne imaginăm o specificație de flux care are dimensiunea maximă a pachetului de 1000 de octeți, viteza găleții cu jetoane de 10 milioane de octeți/sec, capacitatea găleții de 1 milion de octeți și viteza maximă de transmisie de 50 de milioane de octeți/sec. Cât timp poate dura o rafală la viteza maximă?
- 29. Reţeaua din fig. 5-37 foloseşte RSVP cu arbori multidestinaţie pentru gazdele 1 şi 2, după cum este ilustrat. Să presupunem că gazda 3 cere un canal cu lăţimea de bandă de 2MB/sec pentru un flux de la gazda 1 şi alt canal cu lărgimea de bandă de 1MB/sec pentru un flux de la gazda 2. În acelaşi timp gazda 4 cere un canal cu lărgimea de bandă de 2MB/sec pentru un flux de la gazda 1 şi gazda 5 cere un alt cu lărgimea de bandă de 1MB/sec pentru un flux de la gazda 2. Ce lărgime de bandă totală va fi rezervată la ruterele A, B, C, E, H, J, K, L pentru aceste cereri?

 30. Procesorul dintr-un ruter poate prelucra 2 milioane de pachete/sec. Încărcarea oferită lui este de 1,5 milioane pachete/sec. Dacă o rută de la sursă la destinaţie trece prin 10 rutere, cât timp se consumă în aşteptare şi pentru servirea de către procesoare?
- 31. Fie utilizatorul unor servicii diferențiate cu rutare expeditivă. Există o garanție că pachetele prioritare vor suferi o întârziere mai mică decât pachetele normale? De ce sau de ce nu?
- 32. Este nevoie de fragmentare în rețele concatenate bazate pe circuite virtuale sau numai în sisteme cu datagrame?
- 33. Trecerea prin tunel printr-o subrețea de circuite virtuale concatenate este simplă: ruterul multiprotocol de la un capăt stabilește circuitul virtual către celălalt capăt și trece pachetele prin el. Poate această trecere prin tunel să fie folosită și în subrețelele bazate pe datagrame? Dacă da, cum?
- 34. Să presupunem că gazda A este conectată la ruterul R1, R1 este conectat la alt ruter R2, şi R2 este conectat la gazda B. Să presupunem că un mesaj TCP care conține 900 octeți de date și 20 de octeți de antet TCP este transmis codului IP aflat pe gazda A pentru a fi transmis lui

- B. Arătaţi câmpurile Lungimea totală, Identificare, DF, MF şi Deplasamentul fragmentului din antetul IP din fiecare pachet transmis prin cele trei legături. Se presupune că legătura A-R1 poate suporta o lungime maximă de cadru de 1024 de octeţi incluzând un antet de cadru de 14 octeţi, legătura R1-R2 poate suporta o lungime maximă de cadru de 512 de octeţi incluzând un antet de cadru de 8 octeţi şi legătura R2-B poate suporta o lungime maximă de cadru de 512 octeţi incluzând un antet de cadru de 12 octeţi.
- 35. Un ruter distruge pachetele IP a căror lungime totală (date plus antet) este de 1024 octeți. Presupunând că pachetele trăiesc pentru 10 sec, care este viteza maximă a liniei la care poate opera ruterul fără a fi în pericol să cicleze prin spațiul numerelor de ID al datagramelor IP.
- 36. O datagramă IP care folosește opțiunea Dirijare strictă de la sursă trebuie să fie fragmentată. Credeți că opțiunea este copiată în fiecare fragment, sau este suficient să fie pusă numai în primul fragment? Explicați răspunsul.
- 37. Să presupunem că pentru o adresă de clasă B, partea care specifică rețeaua utilizează 20 de biţi în loc de 16 biţi. Câte rețele de clasă B se pot obţine?
- 38. Transformaţi adresa IP a cărei reprezentare zecimală este C22F1582 într-o notaţie zecimală cu puncte.
- 39. O rețea din Internet are masca de subrețea 255.255.240.0. Care este numărul maxim de gazde din subrețea?
- 40. Un număr mare de adrese IP consecutive sunt disponibile începând cu 198.16.0.0. Să presupunem că patru organizații, A, B, C, D, cer câte 4000, 2000, 4000 şi 8000 adrese, în această ordine. Precizați, pentru fiecare dintre ele, prima şi ultima adresă IP atribuită, precum şi masca în notația w.x.y.z/s.
- 41. Un ruter tocmai a primit următoarele noi adrese IP: 57.6.96.0/21, 57.6.104.0/21, 57.6.112.0/21 şi 57.6.129.0/21. Dacă toate folosesc aceeaşi linie de ieşire, pot fi ele compuse? Dacă da, ce va rezulta? Dacă nu, de ce nu ?
- 42. Setul de adrese IP de la 29.18.0.0 la 19.18.128.255 au fost reunite la 29.18.9.9/17. Totuşi există un spaţiu de 1024 de adrese nealocate, de la 29.18.60.0 la 29.18.63.255, care sunt brusc alocate unei gazde care foloseşte altă linie de ieşire. Este nevoie acum ca adresa agregată să fie spartă în blocurile constituente, să se adauge blocurile noi la tabelă şi să se vadă apoi dacă este posibilă o altă reunire? Dacă nu, ce se poate face ?
- 43. Un ruter are următoarele intrări (CIDR) în tabela sa de dirijare :

Adresă/mască Următorul salt

135.46.56.0/22 Interfaţa 0

135.46.60.0/22 Interfaţa 1

192.53.40.0/23 Ruter 1

Implicit Ruter 2

Pentru fiecare dintre următoarele adrese IP, ce face ruterul dacă primește un pachet cu respectiva adresă?

- a) 135.46.63.10
- b) 135.46.57.14
- c) 135.46.52.2
- d) 192.53.40.7
- e) 192.53.56.7
- 44. Multe companii au politica de a avea două (sau mai multe) rutere conectate la Internet pentru a avea redundanță în caz că unul dintre ele nu mai funcționează. Mai este această politică posibilă cu NAT ? Explicați răspunsul.
- 45. Tocmai i-aţi explicat unui prieten protocolul ARP. Când aţi terminat, el spune: "Am înţeles. ARP oferă un serviciu nivelului reţea, deci face parte din nivelul legăturii de date." Ce îi veţi spune?

 46. Atât ARP cât şi RARP realizează corespondenţa adreselor dintr-un spaţiu în altul. Din acest punct de vedere cele două protocoale sunt similare. Totuşi, implementările lor sunt fundamental diferite. Care este diferenţa esenţială dintre ele?
- 47. Descrieți un procedeu pentru reasamblarea fragmentelor IP la destinație.
- 48. Cei mai mulți algoritmi de reasamblare a datagramelor IP au un ceas pentru a evita ca un fragment pierdut să țină ocupate pentru totdeauna tampoanele de reasamblare. Să presupunem că o datagramă este împărțită în patru fragmente. Primele trei sosesc, dar ultimul este întârziat. În cele din urmă timpul expiră și cele trei fragmente sunt eliminate din memoria receptorului. Puțin mai târziu, sosește și ultimul fragment. Ce ar trebui făcut cu el?
- 49. Atât la IP cât şi la ATM, suma de control acoperă numai antetul, nu şi datele. De ce credeţi că s-a ales această soluţie?
- 50. O persoană care locuiește în Boston călătorește la Minneapolis, luându-și calculatorul portabil cu sine. Spre surprinderea sa, LAN-ul de la destinația din Minneapolis este un

LAN IP fără fir, deci nu trebuie să se conecteze. Este oare necesar să se recurgă la întreaga poveste cu agenți locali și agenți străini pentru ca mesajele de poștă electronică și alte

tipuri de trafic să-i parvină corect?

- 51. IPv6 folosește adrese de 16 octeți. Dacă la fiecare picosecundă este alocat câte un bloc de 1 milion de adrese, cât timp vor exista adrese disponibile?
- 52. Câmpul Protocol folosit în antetul IPv4 nu este prezent în antetul fix pentru IPv6. De ce?
- 53. Când se introduce protocolul IPv6, protocolul ARP trebuie să fie modificat? Dacă da, modificările sunt conceptuale sau tehnice?
- 54. Scrieţi un program care să simuleze dirijarea prin inundare. Fiecare pachet ar conţine un contor care este decrementat la fiecare salt. Când contorul ajunge la zero, pachetul este eliminat. Timpul este discret, iar fiecare linie manevrează un pachet într-un interval de timp. Realizaţi trei versiuni ale acestui program: toate liniile sunt inundate, sunt inundate toate liniile cu excepţia liniei de intrare, sau sunt inundate numai cele mai bune k linii (alese statistic). Comparaţi inundarea cu dirijarea deterministă (k = 1) în termenii întârzierii şi lărgimii de bandă folosite.
- 55. Scrieți un program care simulează o rețea de calculatoare ce folosește un timp discret.

Primul pachet din coada de aşteptare a fiecărui ruter face un salt per interval de timp. Fiecare ruter are numai un număr finit de zone tampon. Dacă un pachet sosește și nu este loc

pentru el, el este eliminat și nu mai este retransmis. În schimb, există un protocol capăt-lacapăt, complet, cu limită de timp și pachete de confirmare, care va regenera în cele din

urmă pachetul de la ruterul sursă. Reprezentați grafic productivitatea rețelei ca funcție de limita de timp, parametrizată de rata erorilor.

56. Scrieți o funcție pentru retransmiterea într-un ruter IP. Procedura are un parametru, o adresă IP. De asemenea are acces la o tabelă globală constând dintr-un vector de tripleți. Fiecare triplet conține trei întregi: o adresă IP, o mască de subrețea și linia de ieșire ce trebuie

folosită. Funcția caută adresa IP în tabelă folosind CIDR și întoarce ca valoare linia ce trebuie folosită.

57. Folosiţi programele traceroute (UNIX) sau tracert (Windows) pentru a urmări calea de la calculatorul personal până la diverse universităţi de pe alte continente. Creaţi o listă a legăturilor

transoceanice pe care le-aţi descoperit. Câteva sit-uri de încercat sunt: www.berkely.edu (California), www.u-tokyo.ac.jp (Tokyo), www.mit.edu (Massachusetts), www.vu.nl (Amsterdam),

www.usyd.edu.au (Sydney), www.ucl.ac.uk (Londra), www.uct.ac.za (Cape Town).

6.8 PROBLEME (CAPITOLUL 6)

- 1. În exemplele noastre de primitive de transport din fig. 6-2, LISTEN este un apel blocant. Este acest lucru strict necesar? Dacă nu, explicaţi cum ar putea fi utilizată o primitivă neblocantă. Ce avantaje ar avea aceasta pentru schema descrisă în text?
- 2. În modelul pe care se bazează fig. 6-4 se presupune că pachetele pot fi pierdute de către nivelul rețea și trebuie deci să fie confirmate individual. Să presupunem că nivelul rețea este 100% fiabil și nu pierde pachete niciodată. Ce modificări sunt necesare (dacă sunt necesare) în fig. 6-4?
- 3. În ambele părți ale fig. 6-6 este un comentariu conform căruia valoarea SERVER_PORT trebuie să fie aceeași și în client și în server. De ce este acest lucru atât de important?
- 4. Să presupunem că pentru generarea numerelor de secvență inițiale se utilizează o schemă dirijată de ceas cu un contor de timp de 15 biți. Ceasul generează un impuls la fiecare 100 ms și durata de viață maximă a unui pachet este de 60 sec. Cât de des este necesar să aibă loc o resincronizare
- a) în cel mai rău caz?
- b) atunci când se consumă 240 de numere de secvenţă pe secundă?
- 5. De ce este necesar ca timpul maxim de viață al unui pachet, T, să fie suficient de mare pentru a acoperi nu numai dispariția pachetului, dar și a confirmării?
- 6. Să ne imaginăm că pentru stabilirea unei conexiuni se utilizează un protocol cu înțelegere în doi paşi şi nu unul cu înțelegere în trei paşi. Cu alte cuvinte, al treilea mesaj nu mai este necesar. Sunt posibile interblocări în această situație? Dați un exemplu sau arătați că nu există nici o interblocare.
- 7. Imaginaţi o problemă generalizată a celor n armate, în care acordul dintre oricare două armate este suficient pentru victorie. Există un protocol care îi permite albastrului să câştige?
- 8. Să considerăm problema recuperării după defectarea unei maşini gazdă (adică fig. 6-18). Dacă intervalul dintre scrierea şi trimiterea unei confirmări, sau vice-versa, poate fi făcut relativ scurt, care sunt cele mai bune strategii emiţător-receptor pentru minimizarea şansei de defectare a protocolului?
- 9. Sunt posibile interblocările pentru entitățile transport descrise în text (fig. 6-20)?
- 10. Din pură curiozitate, programatorul entității transport din fig. 6-20 a decis să pună contoare în interiorul procedurii sleep, pentru a colecta astfel statistici despre vectorul conn. Între acestea se află şi numerele de conexiuni din fiecare dintre cele şapte stări posibile Σni

(i=1,..., 7). După

scrierea unui program FORTRAN serios pentru a analiza datele, programatorul nostru descoperă că relația Σni

- = MAX_CONN pare să fie totdeauna adevărată. Există şi alţi invarianţi care să implice doar aceste şapte variabile?
- 11. Ce se întâmplă dacă utilizatorul entității transport din fig. 6-20 trimite un mesaj de lungime 0? Discutați semnificația răspunsului.
- 12. Pentru fiecare eveniment care poate apărea în entitatea transport din fig. 6-20, spuneţi dacă este sau nu ca utilizatorul să doarmă (eng.: sleep) în starea transmisie.
- 13. Discutați avantajele și dezavantajele creditelor față de protocoalele cu fereastră glisantă.
- 14. De ce există UDP? Nu ar fi fost suficient ca procesul utilizator să fie lăsat să trimită pachete bloc IP?
- 15. Se consideră un protocol simplu la nivelul aplicaţiei, construit pe UDP, care permite unui client să recupereze un fişier de la un server la distanţă aflat la o adresă bine cunoscută. Clientul trimite mai întâi o cerere cu numele fişierului, iar serverul răspunde cu o secvenţă de pachete de date conţinând diferite părţi din fişierul cerut. Pentru a asigura fiabilitate şi livrare secvenţială, clientul şi serverul folosesc un protocol pas-cu-pas. Ignorând problema evidentă a performanţei, vedeţi vreo problemă la acest protocol? Gândiţi-vă atent la posibilitatea terminării bruşte a proceselor.
- 16. Un client trimite cereri de 128 de octeți către un server localizat la 100 km depărtare, printr-un cablu optic de 1 gigabit. Care este eficiența liniei în timpul apelului de procedură la distanță?

 17. Să considerăm din nou situația din problema precedentă. Calculați timpul minim posibil de răspuns atât pentru linia de 1 Gbps anterioară cât și pentru o linie de 1 Mbps. Ce concluzie puteți trage?

 18. Atât UDP, cât și TCP, folosesc numere de port pentru a identifica entitatea destinație când livrează mesaje. Dați două motive pentru care aceste protocoale au inventat un nou ID abstract (numere de port), în loc să folosească ID-uri de procese, care existau deja când aceste protocoale au fost proiectate.
- 19. Care este dimensiunea totală a MTU TCP, incluzând supraîncărcarea TCP-ului şi IP-ului dar neincluzând supraîncărcarea nivelului legătură de date?
- 20. Fragmentarea și reasamblarea datagramelor sunt controlate de IP și sunt invizibile TCP-ului.

Înseamnă acest lucru că TCP-ul nu trebuie să-şi facă griji pentru datele care sosesc în ordine eronată?

- 21. RTP este utilizat pentru a transmite date audio de calitatea CD-ului, ceea ce înseamnă o pereche de eşantioane pe 16 biţi de 44.100 de ori pe secundă, un eşantion pentru fiecare dintre canalele stereo. Câte pachete pe secundă trebuie să transmită RTP?
- 22. Ar fi posibil să fie plasat cod RTP în nucleul sistemului de operare, alături de cod UDP? Explicaţi răspunsul.
- 23. Un proces de pe maşina 1 a fost asociat portului p şi un proces de pe maşina 2 a fost asociat portului q. Este posibil ca între cele două porturi să fie deschise mai multe conexiuni TCP în acelaşi timp?
- 24. În fig. 6-29 am văzut că alături de câmpul Acknowledgement de 32 de biţi, este un bit ACK în al patrulea cuvânt. Acesta adaugă cu adevărat ceva? De ce da, sau de ce nu?
- 25. Informaţia utilă maximă dintr-un segment TCP este de 65495 octeţi. De ce a fost ales un număr atât de straniu?
- 26. Descrieți două moduri de a ajunge în starea SYN RCVD din fig. 6-28.
- 27. Prezentați un dezavantaj potențial al algoritmului Nagle atunci când este utilizat într-o rețea puternic congestionată.
- 28. Să considerăm efectul utilizării startului lent pe o linie cu timpul circuitului dus-întors de 10 ms și fără congestie. Fereastra receptorului este de 24 Kocteți și dimensiunea maximă a segmentului este de 2 Kocteți. Cât timp trebuie să treacă înainte ca prima fereastră completă să poată fi trimisă?
- 29. Să presupunem că fereastra de congestie TCP este de 18 Kocteţi şi apare o depăşire de timp. Cât de mare va fi fereastra dacă următoarele patru rafale de transmisie reuşesc? Se presupune că dimensiunea maximă a segmentului este de 1 Koctet.
- 30. Dacă timpul circuitului TCP dus-întors, RTT, este la un moment dat 30 ms şi următoarele confirmări sosesc după 26, 32 şi, respectiv, 24 ms, care este noul RTT estimat folosind algoritmul Jacobson? Utilizaţi α =0.9.
- 31. O maşină TCP trimite cadre de 65535 octeți pe un canal de 1 Gbps pentru care întârzierea pe un singur sens este de 10 ms. Care este productivitatea maximă care poate fi atinsă? Care este eficiența liniei?
- 32. Care este cea mai mare viteză a liniei la care o maşină gazdă poate transmite pachete TCP de

1500 octeți cu un timp de viață care poate fi de maxim 120 sec fără ca numărul de secvență să se repete? Luați în considerare supraîncărcarea de la TCP, IP şi Ethernet. Presupuneți că se pot transmite continuu cadrele Ethernet.

- 33. Într-o rețea care are dimensiunea maximă a TPDU-urilor de 128 octeți, timpul maxim de viață al unui TPDU de 30 sec și numărul de secvență de 8 biți, care este rata maximă de date per conexiune? 34. Să presupunem că măsurați timpul necesar recepționării unui TPDU. Atunci când apare o întrerupere, se citește timpul sistem în milisecunde. Când TPDU-ul este complet prelucrat, se citește din nou timpul sistem. S-au înregistrat 0 ms de 270000 de ori și 1 de 730000 de ori. Care este timpul de recepție al unui TPDU?
- 35. Un procesor execută instrucțiuni la o viteză de 1000 MIPS. Informația poate fi copiată câte 64 de biți odată, fiecare copiere a unui cuvânt costând zece instrucțiuni. Dacă un pachet recepționat trebuie să fie copiat de patru ori, poate sistemul să facă față unei linii de 1 Gbps? Pentru a simplifica, presupunem că toate instrucțiunile, inclusiv acelea de citire/scriere din memorie, rulează la viteza maximă de 1000 MIPS.
- 36. Pentru a evita problema revenirii numerelor de secvență la valori inițiale în timp ce există încă pachete vechi, s-ar putea utiliza numere de secvență pe 64 de biți. Cu toate acestea, teoretic, un cablu optic poate opera la 75 Tbps. Care este durata maximă de viață pe care trebuie să o aibă un pachet pentru ca viitoarele rețele de 75 Tbps să nu se lovească de aceeași problemă a revenirii numerelor de secvență chiar și în cazul reprezentării lor pe 64 biți? Presupuneți, ca și TCPul, că fiecare octet are propriul său număr de secvență.
- 37. Daţi un avantaj al RPC pe UDP faţă de TCP tranzacţional. Daţi un avantaj al T/TCP faţă de RPC.
- 38. În fig. 6-40(a), vedem că sunt necesare 9 pachete pentru a realiza RPC-ul. Există situații în care sunt necesare exact 10 pachete?
- 39. În secțiunea 6.6.5 am calculat că o linie gigabit livrează unei mașini gazdă 80000 de pachete pe secundă, permiţându-i doar 6250 de instrucţiuni pentru a prelucra un pachet şi lăsând doar jumătate din capacitatea procesorului pentru aplicaţii. Acest calcul presupune un pachet de 1500 octeţi. Refaceţi calculul pentru pachetele ARPANET de dimensiune de 128 octeţi. În ambele cazuri, presupuneţi că dimensiunile pachetelor date includ toate supraîncărcările.
- 40. Pentru o rețea care operează la 1 Gbps pe o distanță de 4000 km, factorul limitator nu este dat de lărgimea de bandă, ci de întârziere. Considerăm un MAN cu sursa și destinația situate în

medie la 20 km una de cealaltă. La ce viteză de date întârzierea circuitului dus-întors datorată vitezei luminii egalează întârzierea de transmisie pentru un pachet de 1 Koctet?

- 41. Calculați produsul dintre întârziere și lățimea de bandă pentru următoarele rețele: (1) T1 (1,5 Mbps), (2) Ethernet (10 Mbps), (3) T3 (45 Mbps) și (4) STS-3 (155 Mbps). Presupuneți RTT de 100 ms. Amintiți-vă ca antetul TCP-lui are 16 biți rezervați pentru Dimensiunea Ferestrei. Care sunt implicațiile din punctul de vedere al calculelor voastre?
- 42. Care este produsul dintre întârziere şi lăţimea de bandă pentru un canal de 50 Mbps pe un satelit geostaţionar? Dacă pachetele sunt toate de 1500 de octeţi (incluzând supraîncărcarea), cât de mare ar trebui să fie fereastra în pachete?
- 43. Serverul de fişiere din fig. 6-6 este departe de a fi perfect şi i-ar fi folositoare câteva îmbunătăţiri. Faceti următoarele modificări:
- a) Daţi clientului un al treilea argument care specifică un interval de octeţi.
- b) Adăugați un flag –w de client care permite fișierului să fie scris pe server.
- 44. Modificaţi programul din fig. 6-20 pentru a asigura revenirea din erori. Adăugaţi un nou tip de pachet, reset, care poate ajunge doar după ce conexiunea a fost deschisă de ambele părţi şi n-a fost închisă de niciuna. Acest eveniment, care are loc simultan la ambele capete ale conexiunii, indică faptul că orice pachet care era în tranzit a fost sau distrus, sau livrat, în orice caz el nemaiaflându-se în subreţea
- 45. Scrieţi un program care simulează controlul tampoanelor într-o entitate transport, utilizând un flux de control cu fereastră glisantă şi nu un control al fluxului cu credite, ca în fig. 6-20. Lăsaţi procesele de pe nivelul superior să deschidă conexiuni, să trimită date şi să închidă conexiuni în mod aleatoriu. Pentru a păstra programul cât mai simplu, faceţi ca toată informaţia să călătorească doar de la maşina A la maşina B şi deloc în sens invers. Experimentaţi cu diferite strategii de alocare a tampoanelor la nivelul maşinii B, ca, de exemplu, tampoane dedicate unei
- anume conexiuni față de tampoane preluate dintr-un depozit comun și măsurați productivitatea totală atinsă în ambele cazuri.
- 46. Proiectaţi şi implementaţi un sistem de discuţii care permite mai multor grupuri de utilizatori să discute. Coordonatorul discuţiilor se află la o adresă de reţea bine cunoscută, foloseşte UDP pentru comunicarea cu clienţii de discuţii, setează serverele de discuţii pentru fiecare sesiune de discuţii, şi menţine un director de sesiuni de discuţii. Este un server de discuţii pentru fiecare sesiune de discuţii. Un server de discuţii foloseşte TCP pentru comunicaţie cu clienţi. Un client de

discuţii permite utilizatorilor să pornească, să intre sau să iasă dintr-o sesiune de discuţii. Proiectaţi şi implementaţi codul pentru coordonator, server şi client.

- 7.6 PROBLEME (CAPITOLUL 7)
- 1. Multe calculatoare ale unor firme au trei identificatori universali, unici. Care sunt ei?
- 2. După informațiile date în fig. 7-3, little-sister.cs.vu.nl se află într-o rețea de clasă A, B, sau C?
- 3. În fig. 7-3, nu este nici un punct după rowboat? De ce nu?
- 4. Ghiciţi ce ar putea să însemne smiley-ul :-X (uneori scris ca :-#).
- 5. DNS folosește UDP în loc de TCP. Pachetele DNS pierdute nu pot fi recuperate automat. Cauzează acest lucru probleme, și dacă da, cum sunt ele rezolvate?
- 6. În plus față de problema pierderilor, pachetele UDP au o dimensiune maximă, uneori ajungând chiar la minimum 576 octeți. Ce se întâmplă când numele DNS căutat depăşeşte această dimensiune? Poate fi trimis în două pachete?
- 7. Se poate ca o maşină cu un singur nume DNS să aibă mai multe adrese IP? Cum ar putea să se întâmple acest lucru?
- 8. Este posibil ca un calculator să aibă două nume DNS care aparţin de două domenii de nivel înalt? Dacă da, daţi un exemplu plauzibil. Daca nu, explicaţi de ce.
- 9. Numărul de companii cu site Web a crescut exploziv în ultimii ani. Ca rezultat, mii de companii au fost înregistrate în domeniul com, ducând la o încărcare mare a serverului pentru acest domeniu. Sugeraţi o cale de a diminua această problemă fără a schimba schema de nume (adică

fără a introduce noi domenii de nivel înalt). Este permis ca soluția să impună schimbarea codului de la client.

- 10. Unele sisteme de e-mail suportă în antet câmpul Content Return:. El specifică dacă corpul mesajului trebuie să fie returnat în cazul imposibilității livrării. Acest câmp aparține plicului sau conținutului?
- 11. Sistemele de poştă electronică au nevoie de registre pentru a putea căuta adresele de e-mail. Pentru a construi asemenea registre, numele ar trebui să fie separate în componentele standard (de exemplu nume, prenume) pentru a putea fi făcute căutări. Discutați unele dintre problemele ce trebuie rezolvate pentru acceptarea universală a unui astfel de standard.
- 12. Adresa de e-mail a unei persoane este numele său de utilizator @ numele DNS cu o înregistrare MX. Numele de utilizator pot fi prenume, nume, iniţiale, tot felul de alte nume. Să presupunem că o firmă mare a decis că se pierdea prea mult e-mail din cauză că lumea nu cunoştea

numele de utilizator al destinatarului. Există vreo modalitate pentru ca ei să rezolve această problemă fără schimbarea DNS-ului? Dacă da, dați o propunere şi explicați cum funcționează. Dacă nu, explicați de ce este imposibil.

- 13. Un fişier binar are lungimea de 3072 de biţi. Cât de lung va fi dacă îl codificăm folosind base64, cu perechea CR+LF inserată după fiecare 80 de octeţi transmişi şi la sfârşit?
- 14. Considerați schema de codificare MIME afișabilă-marcată. Menționați o problemă nediscutată în text și propuneți o soluție.
- 15. Daţi cinci tipuri MIME care nu sunt listate în text. Puteţi să verificaţi browser-ul dvs. sau să căutaţi pe Internet.
- 16. Să presupunem că vreţi să trimiteţi un fişier MP3 la un prieten, dar ISP-ul prietenului limitează dimensiunea unui mesaj la 1 MB iar fişierul MP3 are 4 MB. Există vreo modalitate de a rezolva problema aceasta folosind RFC 822 şi MIME?
- 17. Să presupunem că cineva instalează un demon de vacanţă (vacation daemon) şi apoi trimite un mesaj chiar înainte de a ieşi din sistem. Din păcate, destinatarul este în vacanţă de o săptămână şi are de asemenea instalat un demon de vacanţă. Ce se întâmplă în continuare? Replicile vor fi trimise dintr-o parte în alta până când se va întoarce cineva?
- 18. În orice standard, ca de exemplu RFC 822, este necesară o gramatică precisă a ceea ce este permis astfel încât implementări diferite să poată conlucreze. Chiar şi unitățile simple trebuie să fie definite cu atenție. Antetele SMTP permit existența spațiului între simboluri. Dați două definiri plauzibile ale spațiului dintre simboluri.
- 19. Demonul de vacanță este parte a agentului utilizator sau a agentului de transfer? Desigur, este instalat folosind agentul utilizator, dar cel care trimite replicile este chiar agentul utilizator? Explicați răspunsul.
- 20. POP3 permite utilizatorilor să aducă mesajele de e-mail dintr-o cutie poștală de la distanță.

 Aceasta înseamnă că formatul intern al cutiilor poștale trebuie să fie standard pentru ca orice program POP3 de la client să poată să citească cutia poștală de pe orice server de poștă electronică? Discutați răspunsul.
- 21. Din punctul de vedere al unui ISP, POP3 şi IMAP diferă într-o măsură importantă. Utilizatorii POP3 îşi golesc în general cutiile poştale zilnic. Utilizatorii IMAP îşi păstrează mesajele pe server un timp nedefinit. Imaginaţi-vă că vi se cere să sfătuiţi un ISP ce protocol ar trebui să suporte. Ce argumente aţi aduce?

- 22. Poşta pe Web(Webmail) foloseşte POP3, IMAP sau nici unul? Dacă foloseşte unul din ele, de ce a fost ales acela? Dacă nici unul, care este mai aproape de idee?
- 23. Când sunt transmise, paginile de Web sunt prefixate de antete MIME. De ce?
- 24. Când sunt necesare programe de vizualizare externe? Cum ştie un program de navigare pe care să-l folosească?
- 25. Este posibil ca atunci când un utilizator urmează pe o hiper-legătură în Netscape, să fie pornit un anumit program, iar urmând aceeaşi hiper-legătură în Internet Explorer să fie pornit un program complet diferit, chiar dacă tipul MIME întors în ambele cazuri este identic? Explicați răspunsul.
- 26. Un server Web cu mai multe fire de execuţie este organizat ca în fig. 7-21. Durează 500 μsec să accepte o cerere şi să verifice memoria ascunsă. Jumătate din timp, fişierul este găsit în memoria ascunsă şi este întors imediat. Cealaltă jumătate, modulul trebuie să se blocheze 9 ms până când cererea la disc este adăugată în coadă şi procesată. Câte module ar trebui să aibă serverul pentru a ţine procesorul ocupat tot timpul (presupunând că discul nu reprezintă o gâtuire (bottleneck))?
- 27. URL-ul standard http presupune că serverul de Web ascultă pe portul 80. Totuși, e posibil ca un server de Web să asculte pe alt port. Născociți o sintaxă rezonabilă pentru URL pentru accesarea unui fișier pe un port nestandard.
- 28. Cu toate că nu a fost menţionată în text, o formă alternativă pentru un URL este folosirea adresei IP în loc de numele său DNS. Un exemplu de folosirea a adresei IP este
- http://192.31.231.66/index.html. Cum ştie programul navigator dacă numele ce urmează schema este un nume DNS sau o adresă IP?
- 29. Imaginaţi-vă că cineva de la Departamentul CS din Stanford a scris un nou program pe care vrea să-l distribuie prin FTP. El pune programul în catalogul ftp/pub/freebies/newprog.c. Care este URL-ul probabil pentru acest program?
- 30. În fig. 7-25, www.aportal.com ţine evidenţa preferinţelor utilizatorilor într-un cookie. Un dezavantaj al acestei scheme este că cookie-urile sunt limitate la 4KB şi dacă preferinţele sunt extinse, de exemplu la multe valori ale acţiunilor, echipe sportive, tipuri de ştiri, vremea în multe
- orașe, ofertele din diverse categorii de produse și altele, limita de 4KB ar putea fi insuficientă. Proiectați o alternativă pentru păstrarea preferințelor utilizatorului pentru a nu avea această

problemă.

31. Banca Sloth (Trândăvie) dorește să facă operațiile bancare mai simple pentru utilizatorii mai

leneşi, astfel încât după ce un utilizator se autentifică, banca îi returnează identificatorul de client într-un cookie. Ce părere aveți de această idee? Va funcționa? Este o idee buna?

- 32. În fig. 7-26, în marcajul apare parametrul ALT. În ce condiţii este folosit de programul de navigare şi cum?
- 33. Realizați o imagine selectabilă în HTML? Dați un exemplu.
- 34. Arătaţi cum marcajul <a> poate fi folosit pentru a face şirul "ACM" un hiper-legături către http://www.acm.org.
- 35. Proiectați un formular pentru o nouă companie, InterBurger, care permite comanda hamburgerilor prin Internet. Formularul trebuie să conțină numele clientului, adresa, orașul, ca și o opțiune asupra dimensiunii (ori gigant, ori imens) și o opțiune pentru brânză. Burger-ii urmează a fi

plătiți la livrare cu bani gheață, așa că nu este necesară nici o informație despre cartea de credit.

- 36. Proiectaţi un formular care cere utilizatorului să tasteze două numere. Când utilizatorul apasă pe butonul de trimitere, serverul întoarce suma lor. Scrieţi partea care rulează la server ca un script PHP.
- 37. Pentru fiecare din aplicaţiile următoare, spuneţi (1) dacă este posibil şi (2) dacă este mai bine să se folosească un script PHP sau JavaScript şi de ce.
- (a) Afişarea unui calendar pentru orice lună începând cu septembrie 1752.
- (b) Afişarea unui program al zborurilor de la Amsterdam la New York.
- (c) Graficul unui polinom cu coeficienții dați de utilizator.
- 38. Scrieţi un program JavaScript care acceptă un întreg mai mare ca 2 şi spune dacă este, sau nu, un număr prim. Notaţi că JavaScript are instrucţiunile if şi while cu aceeaşi sintaxă ca în C sau Java. Operatorul modul este %. Dacă aveţi nevoie de rădăcina pătrată a lui x, folosiţi Math.sqrt(x).
- 39. O pagină HTML este de forma:

<html> <body>

 Apăsaţi aici pentru informaţii </body> </html>

Dacă utilizatorul apasă pe hiper-legătură, este deschisă o conexiune TCP şi este trimisă o serie de linii la server. Scrieți toate liniile trimise.

- 40. Antetul If-Modified-Since poate fi folosit pentru a vedea dacă o pagină din memoria ascunsă este încă validă. Cererile pot fi pentru pagini conţinând imagini, sunete, video etc., precum şi HTML.
- Credeţi că eficacitatea acestei tehnici este mai bună sau mai rea pentru imagini JPEG în comparaţie cu HTML? Gândiţi bine la ceea ce "eficacitate" înseamnă şi explicaţi răspunsul vostru.
- 41. În ziua unui mare eveniment sportiv, cum ar fi un campionat sportiv, multă lume se duce pe situl Web oficial. Este aceasta o aglomerare bruscă în acelaşi sens cu cel al alegerilor din Florida, în 2000? De ce sau de ce nu?
- 42. Are sens ca un singur ISP să aibă rolul de CDN? Dacă da, cum ar funcţiona? Dacă nu, care este greşit în legătură cu această idee?
- 43. În ce condiții folosirea unui CDN este o idee proastă?
- 44. Terminalele pentru Web-ul fără fir(Wirelss Web) au o lăţime de bandă mică, ceea ce face importantă o codificare eficientă. Proiectaţi o schemă de transmitere eficientă a textului în engleză pe o legătură fără fir către un dispozitiv WAP. Puteţi presupune că terminalul are câţiva megaocteţi de memorie ROM şi un procesor moderat de puternic. Indiciu: gândiţi-vă cum transmiteţi ceva în japoneză, unde fiecare simbol este un cuvânt.
- 45. Un CD memorează 650 MB de date. Este folosită compresia pentru CD-uri audio? Explicaţi raţionamentul.
- 46. În fig. 7-57(c) zgomotul de cuantificare apare datorită folosirii de eşantioane pe 4 biţi pentru a reprezenta nouă valori de semnale. Primul eşantion, la 0, este exact, dar câteva dintre următoarele nu. Care este procentul de eroare la 1/32, 2/32 şi 3/32 din perioadă?
- 47. Ar putea fi folosit modelul psiho-acustic pentru reducerea lărgimii de bandă necesare pentru telefonia Internet? Dacă da, ce condiţii, dacă există, ar trebui să fie îndeplinite pentru ca el să funcţioneze? Dacă nu, de ce nu?
- 48. Un server de flux audio are o distanță pe sens de 50 ms cu un dispozitiv de redare (media plsyer). El emite la 1 Mbps. Dacă media player-ul are o memorie tampon de 1 MB, ce puteți spune despre poziția minimă și cea maximă?
- 49. Algoritmul de întrețesere din fig. 7-60 are avantajul de a fi capabil să supraviețuiască unei pierderi ocazionale a unui pachet fără a introduce o pauză în redarea sunetului (playback). Totuși,
- când este folosit pentru telefonia Internet, el are şi un mic dezavantaj. Care este el?
- 50. Transmisia de voce-peste-IP are aceleaşi probleme cu zidurile de protecţie (firewalls) ca şi transmiterea fluxurilor audio? Discutaţi răspunsul vostru.

- 51. Care este rata de biţi pentru transmiterea necomprimată a culorii la 800 x 600 cu 8 biţi/pixel la 40 cadre/sec?
- 52. Poate o eroare de 1-bit într-un cadru MPEG să afecteze mai mult decât cadrul în care a apărut eroarea? Explicați răspunsul vostru.
- 53. Să considerăm exemplul video-serverului cu 100.000 de clienți, unde fiecare client vizionează două filme pe lună. Jumătate din filme se transmit la 8 seara. Câte filme trebuie să transmită serverul simultan în acest interval de timp? Dacă fiecare film necesită 4 Mbps, câte conexiuni OC-12 necesită serverul pentru rețea?
- 54. Să presupunem că legea lui Zipf este îndeplinită pentru accese la un server video cu 10.000 de filme. Dacă serverul memorează cele mai populare 1000 de filme pe disc magnetic, iar restul de 9000 pe disc optic, daţi o expresie pentru fracţia tuturor referinţelor care se vor face la discul magnetic. Scrieţi un mic program pentru evaluarea acestei expresii numerice.
- 55. Unii cyber-băgăcioşi şi-au înregistrat nume de domenii care sunt ortografieri greşite ale siturilor companiilor cunoscute, ca de exemplu, www.microsfot.com. Faceţi o listă de cel puţin cinci asemenea domenii.
- 56. Numeroase persoane au înregistrat nume de domenii DNS de genul www.cuvânt.com, unde cuvânt este un cuvânt obișnuit. Pentru fiecare din categoriile următore, enumerați cinci situri Web și spuneți pe scurt despre ce este vorba (de exemplu, www.stomach.com este un gastroenteorologist din LongIsland). Iată lista de categorii: animale, mâncare, obiecte de gospodărie, părți ale corpului. Pentru ultima categorie, vă rog rămâneți la părțile corpului de deasupra taliei.
- 57. Proiectaţi emoji-uri proprii folosind o hartă de biţi 12 x 12. Includeţi prietenul, prietena, profesorul şi politicianul.
- 58. Scrieţi un server POP3 care acceptă următoarele comenzi: USER, PASS, LIST, RETR, DELE şi QUIT.
- 59. Rescrieți serverul din fig. 6-6 ca un server Web adevărat, folosind comanda GET de la HTTP 1.1.

 Ar trebui să accepte și mesajul Host. Serverul trebuie să mențină o memorie ascunsă cu fișierele recent aduse de pe disc și să servească cererile din această memorie atunci când este posibil.

8.12 PROBLEME(CAPITOLUL 8)

1. Spargeţi următorul cifru monoalfabetic. Textul în clar, constând numai din litere, este un fragment dintr-o poezie a lui Lewis Carroll.

kfd ktbd fzm eubd kfd pzyiom mztx ku kzyg ur bzha kfthcm ur mfudm zhx mftnm zhx mdzythc pzq ur ezsszcdm zhx gthcm zhx pfa kfd mdz tm sutyhc fuk zhx pfdkfdi ntcm fzld pthcm sok pztk z stk kfd uamkdim eitdx sdruid pd fzld uoi efzk rui mubd ur om zid uok ur sidzkf zhx zyy ur om zid rzk hu foiia mztx kfd ezindhkdi kfda kfzhgdx ftb boef rui kfzk

2. Spargeţi următorul cifru de transpoziţie pe coloane. Textul este luat dintr-o carte despre calculatoare, astfel încât "computer" este un cuvânt probabil. Textul constă numai din litere (fără spaţii). Pentru claritate, textul cifrat este împărţit în blocuri de 5 caractere.

aauan cvlre rurnn dltme aeepb ytust iceat npmey iicgo gorch srsoc nntii imiha oofpa gsivt tpsit Iborl otoex

- 3. Găsiţi o cheie acoperitoare de 77 de biţi ce generează textul "Donald Duck" din textul cifrat din fig. 8-4.
- 4. Criptografia cuantică necesită un tun fotonic ce poate, la cerere, să tragă un singur foton ce conţine un singur bit. În această problemă, calculaţi câţi fotoni cară un bit pe o legătură de fibră de 100 Gbps. Presupuneţi că lungimea unui foton este egală cu lungimea lui de undă, care pentru scopul acestei probleme este de 1 micron. Viteza luminii în fibră este de 20 cm/ns.
- 5. Dacă Trudy capturează și regenerează fotonii când se folosește criptografia cuantică, ea va amesteca o parte din ei și va provoca erori în cheia acoperitoare a lui Bob. Ce fracţiune din biţii din cheia acoperitoare a lui Bob vor fi eronaţi, în medie?
- 6. Un principiu criptografic fundamental spune că toate mesajele trebuie să aibă redundanță. Dar de asemenea știm că redundanța ajută un intrus să-și verifice cheia ghicită. Considerați două forme de redundanță. În primul caz, cei n biți inițiali ai textului simplu conțin un tipar cunoscut. În al doilea, n biți de al sfârșitul mesajului conțin un rezumat a mesajului. Din punct de vedere al securității, sunt acestea două echivalente? Discutați răspunsul dumneavoastră.
- 7. În fig. 8-6, blocurile P şi S alternează. Deşi acest aranjament este agreabil, nu este mai sigur să avem mai întâi toate blocurile P şi apoi toate blocurile S?

- 8. Proiectaţi un atac la DES bazat pe faptul că textul constă numai din litere mari ASCII, plus spaţiu, virgulă, punct şi virgulă, întoarcere la capăt (CR) şi linie nouă (LF). Nu se ştie nimic despre biţii de paritate ai textului.
- 9. În text am calculat că o maşină de spart cifruri cu un miliard de procesoare ce ar putea analiza o cheie într-o picosecundă ar lua numai 1010 ani pentru a sparge versiunea AES de
- 128 de biţi. Totuşi, maşinile curente ar putea avea 1024 de procesoare şi le-ar trebui 1 ms pentru a analiza o cheie, aşa că ne trebuie un factor de îmbunătăţire a performanţei de 1015

pentru a obține mașina ce sparge AES. Dacă legea lui Moore (puterea de procesare se dublează la fiecare 18 luni) se menține în vigoare, de câți ani este nevoie pentru a putea construi mașina?

- 10. AES suportă chei de 256 de biţi. Câte chei are AES-256? Verificaţi dacă găsiţi numere în fizică, chimie, astronomie care au aceeaşi dimensiune. Folosiţi Internet-ul pentru a vă facilita căutarea de numere mari. Trageţi o concluzie din cercetarea dumneavoastră.
- 11. Să presupunem că un mesaj a fost criptat folosind DES cu înlănţuirea blocurilor cifrate. Un bit al textului cifrat în blocul Ci este transformat accidental din 0 în 1 în timpul transmisiei. Cât de mult text va fi deformat ca urmare a acestui fapt?
- 12. Să considerăm din nou înlănţuirea blocurilor cifrate. În loc să transformăm un bit 0 în 1, un bit 0 este inserat în fluxul textului cifrat după blocul Ci
- . Cât de mult text va fi deformat?
- 13. Comparaţi înlănţuirea blocurilor cifrate cu modul cu reacţie cifrată în funcţie de numărul de operaţii de criptare folosite pentru transmiterea unui fişier mare. Care este mai eficient şi cu cât?
- 14. Folosind sistemul de criptare cu chei publice RSA cu a=1, b=2 etc., dacă p=7 şi q=11, listaţi 5 valori permise pentru d. Dacă p=13, q=31 şi d=7, cât este e? Folosind p=5, q=11 şi d=27, găsiţi valoarea lui e şi criptaţi "abcdefghij".
- 15. Să presupunem că un utilizator, Maria, descoperă că cheia sa privată RSA (d1, n1) este aceeaşi cu cheia publică RSA (e2, n2) a altui utilizator, Frances. Cu alte cuvinte, d1 = e2 şi n1 = n2. Ar

trebui să se gândească să-şi schimbe cheile sale publică şi privată? Explicaţi răspunsul dumneavoastră.

16. Să considerăm folosirea modului contor, cum este arătat în fig. 8-15, dar cu IV = 0. Folosirea lui

0 amenință securitatea cifrului în general?

- 17. Protocolul de semnătură din fig. 8-18 are următoarele puncte slabe. Dacă Bob se defectează, el poate pierde conţinutul RAM-ului propriu. Ce probleme pot apărea şi cum pot fi prevenite?

 18. În fig. 8-20, putem vedea cum Alice poate trimite lui Bob un mesaj semnat. Dacă Trudy înlocuieşte P, Bob poate să-l detecteze. Dar ce se întâmplă dacă Trudy înlocuieşte ambii P şi semnătura?
- 19. Semnăturile digitale au o slăbiciune potențială datorită utilizatorilor leneși. În tranzacțiile din comerțul electronic, un contract poate fi redactat și utilizatorului i se cere să semneze dispersia sa SHA-1. Dacă utilizatorul nu verifică dacă contractul și dispersia corespund, utilizatorul ar putea să semneze din neatenție un alt contract. Să presupunem că Mafia încearcă să exploateze această slăbiciune pentru a câștiga ceva bani. Vor face o pagina Web cu plată (de exemplu, pornografie, jocuri de noroc, etc.) și va cere noilor clienți numărul cărții de credit. Apoi, ei trimit un contract în care spun că clientul dorește să folosească serviciile lor și să plătească cu carte de credit și roagă clientul să semneze, știind că cei mai mulți vor semna fără să verifice dacă contractul și rezumatul corespund. Arătați cum poate Mafia să cumpere diamante de la bijutier legitim pe Internet și acestea să fie plătite de către clienții nesuspicioși.
- 20. O clasă de matematică are 20 de studenți. Care este probabilitatea ca cel puțin doi studenți să aibă aceeași zi de naștere? Presupuneți că nimeni nu s-a născut pe 29 februarie, astfel că sunt 365 de zile de naștere posibile.
- 21. După ce Ellen s-a confesat lui Marilyn că a păcălit-o în ceea ce-l privește pe Torn, Marilyn a reușit să evite această problemă dictând mesajele ulterioare unei mașini de dictat, și punând noua secretară să le introducă. Marilyn a plănuit să examineze mesajele de pe terminalul ei după ce au fost introduse pentru a fi sigură că acestea conțin propriile cuvinte.

Poate noua secretară să folosească atacul zilei de naștere, ca să falsifice un mesaj și dacă da, cum? Indicație: Poate.

22. Considerați încercarea nereușită a lui Alice de a obține cheia publică a lui Bob în fig. 8-23. Presupuneți că Bob și Alice au în comun o cheie secretă, dar Alice tot vrea cheia publică a lui Bob.

Există un mod prin care ea poate fi obţinută într-un mod securizat? Dacă da, cum?

- 23. Alice dorește să comunice cu Bob, folosind criptografia cu chei publice. Ea stabilește o conexiune cu cineva sperând că acesta este Bob. Ea îi cere cheia lui publică și el i-o trimite în text clar împreună cu un certificat X.509 semnat de către rădăcina CA. Alice are deja cheia publică a rădăcinii CA. Ce pași trebuie să îndeplinească Alice pentru a vedea că vorbește cu Bob? Presupuneți că lui Bob nu-i pasă cu cine vorbește (de exemplu, Bob este un fel de serviciu public).
- 24. Presupuneţi că un sistem foloseşte PKI bazată pe o ierarhie cu structură de arbore de CA-uri. Alice doreşte să comunice cu Bob şi primeşte un certificat de la Bob semnat de CA X după ce s-a stabilit un canal de comunicaţie cu Bob. Să considerăm că Alice nu a auzit niciodată de X. Ce paşi trebuie urmaţi de Alice pentru a verifica dacă vorbeşte cu Bob ?
- 25. Se poate ca IPsec cu AH să fie folosit în modul transport de una dintre maşinile ce se află în spatele unei cutii NAT ? Explicați răspunsul.
- 26. Precizați un avantaj al folosirii HMAC față de folosirea RSA pentru semnarea rezumatelor SHA-1.
- 27. Daţi un motiv pentru care un zid de protecţie ar putea fi configurat să cerceteze traficul dinspre exterior. Daţi un motiv pentru care ar putea fi configurat să inspecteze traficul spre exterior. Credeţi că aceste inspecţii au şanse de succes ?
- 28. Formatul pachetului WEP este arătat în fig. 8-31. Să presupunem că suma de control este de 32 de biţi, calculată prin SAU ECLUSIV asupra tuturor cuvintelor de 32 de biţi din încărcătura utilă luate împreună. De asemenea să presupunem că problemele cu RC4 sunt corectate prin înlocuirea cu un cifruşir ce nu are slăbiciuni şi că toate elementele IV sunt extinse la 128 de biţi.

Există vreo cale pentru ca un intrus să spioneze sau să interfereze cu traficul fără a fi detectat?

- 29. Să presupunem că o organizație ce folosește VPN pentru a conecta securizat siturile sale din Internet. Este nevoie ca un utilizator din această organizație să folosească criptarea sau alt mecanism de securitate pentru a comunica cu alt utilizator din cadrul organizației?
- 30. Modificați un mesaj în protocolul din fig. 8-34 pentru a-l face rezistent la atacurile prin reluare. Explicați de ce funcționează modificarea.
- 31. Schimbul de chei Diffie-Hellman este folosită pentru stabilirea unei chei secrete între Alice şi Bob. Alice trimite lui Bob (719, 3, 191). Bob răspunde cu (543). Numărul secret al lui Alice este x = 16. Care este cheia secretă?
- 32. Dacă Alice şi Bob nu s-au întâlnit niciodată, nu au secrete comune, şi nu au certificate, ei totuşi pot să stabilească o cheie secretă comună folosind algoritmul Diffie-Hellman. Explicaţi de ce le

este foarte greu să se apere împotriva unui atac omul-din-mijloc.

- 33. În protocolul din fig. 8-39, de ce este A trimis în clar împreună cu cheia de sesiune criptată?

 34. În protocolul din fig. 8-39, am arătat că a începe fiecare mesaj transmis în clar cu 32 de biţi zero este riscant. Să presupunem că fiecare mesaj începe cu un număr aleatoriu al utilizatorului, care este practic o a doua cheie secretă cunoscută doar de utilizatorul ei şi de KDC. Se elimină în acest mod atacul textului clar cunoscut? De ce?
- 35. În protocolul Needham-Schroeder, Alice generează 2 provocări, RA şi RA2. Aceasta seamănă cu o exagerare. Nu ar fi fost suficientă una singură?
- 36. Să presupunem că o organizație folosește Kerberos pentru autentificare. Ce se întâmplă, din punctul de vedere al securității și al disponibilității serviciului, dacă AS sau TGS cad?
- 37. În protocolul de autentificare cu chei publice din fig. 8-43, în mesajul 7, RB este criptat cu KS. Este această criptare necesară, sau ar fi fost potrivit să fie trimisă ca text clar? Explicați răspunsul.
- 38. Terminalele din punctele de vânzare care folosesc cartele cu bandă magnetică și coduri PIN au un defect fatal: un negustor răuvoitor poate modifica cititorul de coduri propriu pentru a captura și a memora toată informația de pe cartelă precum și codul PIN pentru a transmite ulterior tranzacții suplimentare (falsificate). Următoarea generație de terminale din punctele de vânzare va folosi cartele cu unități centrale complete, tastatură și monitor pe cartelă. Implementați un protocol pentru acest sistem, pe care negustorii răuvoitori să nu-l poată sparge.
- 39. Enumerați două motive pentru care PGP comprimă mesajele.
- 40. Presupunând că toată lumea de pe Internet folosește PGP, ar putea un mesaj PGP să fie trimis la o adresă Internet arbitrară și să fie decodificat corect de toți cei implicați? Discutați răspunsul.
- 41. Atacului prezentat în fig. 8-47 îi lipseşte un pas. Acest pas nu este necesar pentru ca atacul să funcţioneze, dar includerea lui ar putea reduce eventualele suspiciuni ulterioare. Care este pasul lipsă?
- 42. S-a propus împiedicarea păcălirii DNS-ului folosind predicţia identificatorilor, metodă în care serverul pune un identificator aleatoriu în loc să utilizeze un contor. Discutaţi aspectele legate de securitate ale acestei abordări.
- 43. Protocolul de transport de date al SSL implică două numere ad-hoc şi o cheie primară. Ce rol are folosirea numerelor ad-hoc (dacă are vreunul)?
- 44. Imaginea fin fig. 8-55(b) conţine textul ASCII a cinci piese de Shakespeare. Ar fi posibil să fie

ascunsă muzică printre zebre în loc de text? Dacă da, cum ar funcționa și cât de mult ați putea ascunde în acea imagine? Dacă nu, de ce nu?

- 45. Alice era o utilizatoare fidelă a unui retransmiţător anonim de tip 1. Ea trimitea multe mesaje grupului ei de ştiri preferat, alt.fanclub.alice şi toată lumea ştia că acestea vin de la Alice pentru că toate purtau acelaşi pseudonim. Presupunând că retransmiţătorul funcţiona corect, Trudy nu putea să pretindă că e Alice. După ce toate retransmiţătoarele de tip 1 au fost desfiinţate, Alice s-a mutat la unul care utilizează criptografia şi a început o nouă serie de mesaje în grupul ei. Imaginaţi-vă un mod de a o opri pe Trudy să trimită mesaje noi grupului, pretinzând că este Alice.
- 46. Căutați pe Internet nu caz interesant implicând confidențialitatea și scrieți o prezentare de o pagină despre acesta.
- 47. Căutați pe Internet un caz ajuns la tribunal, implicând dreptul de autor și utilizarea corectă și scrieți o prezentare de o pagină, rezumând ceea ce ați găsit.
- 48. Scrieți un program care criptează datele de intrare, aplicându-le operația XOR cu un şir-cheie.

Găsiți sau scrieți și un generator de numere aleatorii pentru a putea genera șirul-cheie. Programul ar trebui să se comporte ca un filtru, preluând text clar de la intrarea standard și producând text cifrat la ieșirea standard (și invers). Programul trebuie să aibă un singur parametru, cheia de

la care pornește generatorul de numere aleatoare.

49. Scrieți o procedură care calculează rezumatul unui bloc de date folosind SHA-1. Procedura trebuie să aibă doi parametri: o referință la zona tampon de intrare și o referință la o zonă tampon, de 20 de octeți, de ieșire. Pentru a vedea specificațiile exacte ale SHA-1, căutați pe Internet FIPS 180-1, care este specificația completă.